

Dovilė Baltramiejūnaitė

**Veliuonos senojo miesto vietas (13009), Jurbarko r. sav., Veliuonos mstl. (Veliuonos sen.)
archeologinių tyrinėjimų 2009 m.**

ATASKAITA

**Vilnius
2011 06 08**

Kultūros paveldo centro Paveldo saugos
bibliotekos Dokumentų fondai
Fondo Nr. <u>39</u>
Apyrašo Nr. <u>1 2986</u>
Apsk. Vien. Nr.

TURINYS

Ivadas.....	3
Vietovės archeologinių tyrinėjimų istorija.....	4
Tyrimų eiga.....	7
Išvados.....	11
Individualių radinių sąrašas.....	12
Registruotos keramikos sąrašas.....	14
Registruotų koklių sąrašas.....	21
Illustracijų sąrašas.....	25
Tyrimai.....	25
Radiniai.....	26
Illustracijos.....	27
Tyrimai.....	27
Radiniai.....	32
Tyrimų situacijos planas.....	44
Perkasos brėžinys.....	45
Perkasos sienelių brėžinys.....	46
Objekto nr. 1 (sienos pamato) brėžinys.....	47
Objektų nr. 2 ir nr. 3 (kolonų ? pamatų) brėžinys.....	48
Objekto nr. 4 (rūsio) brėžinys.....	49
Priedai.....	50

IVADAS

2009 metų gegužės mėn. Veliuonos piliakalnio vadinamo Gedimino kapo (2053) bei Veliuonos piliakalnio II su papiliu (23902) aplinkoje, Veliuonos senojo miesto vietoje (13009) buvo atlikti archeologiniai tyrinėjimai. Šioje vietoje numatomi esamo kelio rekonstrukcijos darbai. Planuojama kelią jungiantį Veliuonos miestelio centrinę dalį su Kauno – Jurbarko plentu rekonstruoti, pakeisti dangą, įrengti lietaus vandens kanalizavimo sistemą, atlikti kitus rekonstrukcinius darbus. Kadangi rekonstruojama kelio atkarpa yra paminklinėje Veliuonos senojo miesto teritorijoje, čia, prieš pradedant vykdyti žemės judinimo darbus, buvo atlikti archeologiniai tyrinėjimai.

Veliuonos Piliakalniai įrengti Nemuno ir Veliuonos santakoje esančiame aukštumos kyšulyje. Piliakalnį nuo papilio skiria 30 metrų pločio ir 17 m gylio griovys. Numatomas rekonstruoti kelias eina šiuo grioviui, supa papilį (Pilies kalną) iš šiaurės rytų pusės ir užkyla į gretimą kalvą link miestelio centro.

Archeologiniai tyrimai buvo atliekami vadovaujantis UAB Kelprojektas pateiktu detaliu kelio (kel. Nr. 1707 Veliuonos-Tamošiūnų-Gracių kelias) rekonstrukcijos planu. Tyrimus buvo numatyta atlikti planuojamą po keliu įrengti lietaus vandens kolektorius vietoje, 105 m ilgio ir 2 m pločio atkarpoje, esančioje tarp minėtų piliakalnių bei jų papédėje (žr. priedai, projektas). Prieš pradedant archeologinius kasinėjimus, rangovo pajegomis buvo išrinkta ir išvežta buvusi kelio akmenų danga, taip pat nukasta dalis po ja buvusios suvežto grunto “pagalvės”. Iš pradžių buvo iškasti 6 šurfai po 4 m^2 projektuojamų įrengti šulinį vietose. Trijuose jų (nr. 1-3), aptikus kultūrinį sluoksnį, giliau nesikasta ir tyrinėta 38 m ilgio ir 2 m pločio perkasa (76 m^2) į kurią pateko ir minėti trys šurfai. Taigi viso ištirtas 88 m^2 plotas. Taip pat buvo surinkta istorinė medžiaga, ankstesnių archeologinių tyrinėjimų duomenys.

Leidimą nr. 44 vykdyti archeologinius tyrinėjimus 2009 05 07 d. išdavė Kultūros paveldo departamentas D. Baltramiejūnaitei - tyrimų vadovei bei šios ataskaitos autorei.

Tyrimams vadovavo D. Baltramiejūnaitė, brėžinius bražė ir fotofiksaciją atliko G. Vėlius. Tyrimuose talkino Vilniaus universiteto archeologijos specialybės magistrantai. Kasinėjimų metu naudotas elektroninis tacheometras SOKKIA 600, kuriuo fiksuoti visi aptikti objektais bei individualūs radiniai, bei metalų detektorius C-Scope R1. Visi kasimo darbai buvo vykdomi rankiniu būdu.

Tyrimų metu perkasos, šurfai bei radiniai fiksuoti LKS-94 koordinacių sistemoje, aukščių sistema – Baltijos. Naudoti reperiai – Veliuonos gyvenvietės geodezinio pagrindo tinklo sutankinimo punktai nr. 7634 ir 7805. Be to, perkasoje naudota metrinė kvadratų sistema, iš šiaurės į pietus kvadratai žymėti skaičiais nuo 1 iki 38, iš vakarų į rytus – raidėmis A-B.

VIETOVĖS ARCHEOLOGINIŲ TYRINĖJIMŲ ISTORIJA

Tiriamo Veliuonos senojo miesto vieta ribojasi su dviem piliakalnais, ant kurių manoma stovėjo Junigėdos pilis. Tikslios datos, kada statyta Veliuonos pilis, nėra. Vienų šaltinių liudijimu, tai buvo 1245 m., kiti pilies statybos pradžia laiko 1251 m. Vyrauja nuomonė, kad Veliuonos pilis stovėjo ant Gedimino kalnu (Gedimino kapo kalnu) vadinamo Veliuonos piliaklino. 1291m. Veliuonos (tuomet žinomas kaip Junigėda) pilis pirmą kartą paminėta Petro Dusburgiečio kronikoje. Labiausiai Veliuona išgarsėjo XIII a. pabaigoje – XIV a. kovų su kryžiuočiais metu. Jie Veliuonos pilį puolė 1293, 1298, 1315, 1317, ir 1319 metais, kartais su labai didelėmis jėgomis, bet neįstengė jos užimti ar sudeginti. Vėliau kryžiuočių kronikininkai mini tik Veliuonos pilį ir kovas dėl jos 1337, 1339 metais. Tik 1348 m. rugpjūčio 15 d., po kelias dienas vykusiu kovu, kryžiuočiams pavyko pilį paimti ir sudeginti. Bet pilis greitai vėl buvo atstatyta ir atlaikė kryžiuočių puolimus 1357 ir 1360 metais. Tik 1363 m. pavasarį, po 4 dienų buvo paimta, bet veikiai vėl atstatyta. 1367 m. rugsėjo 8 d., artėjant kryžiuočiams, pilies gynėjai patys pilį sudegino ir pasitraukė. 1412 m. Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas Veliuonoje pastatė naują pilį. Ji jau turėjo būti mūrinė. Ji stovėjo pirmosios medinės Veliuonos pilies buvusiame papilyje, kuris dažnai vadinamas Pilies kalnu arba Ramybės kalnu¹. Anot A. Miškinio Veliuonos miestelio raidą XIII a. pabaigoje – XIV a. stabdė dažni kryžiuočių puldinėjimai. Gyvenvietės ūkinis pakilimas prasidėjo tik po Žalgirio kautynių. Intensyviai vystėsi nuo XV a. pabaigos – XVI a. pradžios iki XVII a. vidurio. XVII a. pabaiga – XVIII a. būdingas ūkine stagnacija ir smukimai. XIX a. pirmoje pusėje atgijęs ir išaugęs miestelis nuo XIX a. vidurio nesivystė, o XX a. pradžioje vėl kiek apnyko, ypač po pirmojo pasaulinio karo metu kilusio gaisro².

Archeologiniai tyrimai Veliuonoje pradėti dar XX a. pradžioje. 1912 m. Veliuonoje esanči Gedimino kapo kalno piliakalnį tyrinėjo L. Kšivickis (dalyvavo ir T. Daugirdas). Kasinėjimų duomenų jis nepaskelbė. Liko tik kelios pastabos, įspūdžiai. Žinome, kad kalno viršuje – aikštéléje – buvo storas juodos žemės sluoksnis. Jame rastos akmenų krūvos. Vienoje vietoje tarp akmenų buvę molio ir L. Kšivickis spėja, kad tai buvusio bokšto likučiai, kurio apatinė dalis buvusi iš akmenų ir molio, o viršutinė – medinė. Kasinėjant piliakalnį daugiausia surasta keramikos šukių, gyvulių kaulų, suanglėjusių grūdų. Ištyrus grūdus paaiškėjo, kad vyravo rugiai, rasta dviejų rūsių kviečių, žymiai mažiau miežių, truputis avižų ir sorų³. 1912 m. kasinėjimų metu rastos trejų girnų dalys⁴. Taip pat rastas ir akmeninis verpstukas, kiti buitiniai daiktai negausūs, bet įvairūs. Rasta keletas peilių, kaulinio apkalo dalis, rakteliai. Be to, L. Kšivickis rašo čia radęs kaulinių karolių ir kaulinę ylą. Gausiausią metalinių dirbinių dalį sudarė strėlių antgaliai, kurių didesnė dalis arbaletiniai⁵.

Vėlesni archeologiniai tyrimai piliakalnių aplinkoje pradėti vykdyti tik XX a. pabaigoje. 1992 m. Veliuonos piliakalnių apsauginėje zonoje buvo ruošiamos vietas naujiems informaciniams ženklams statyti. Buvo iškasti du šurfai prie Pilies kalno, trys prie Gedimino kapo kalno ir vienas prie Papilio kalno⁶.

Perkasa nr. 1 kasta Pilies kalno rytiniame šlaite, papédėje 1,65 – 2,3 m. Į vakarus nuo kelio tarp Pilies ir Gedimino kapo piliakalnių. Ižemis pasiektas 40 – 60 cm gylyje. Ižemis – šviesiai rudas smėlis. Virš jo susiklostęs 12 – 28 cm storio šviesiai pilko juodžemio su kalkiu ir rudo molio

¹ Tautavičius A. Seniausia praeitis // Lietuvos valsčiai: Veliuona, 2001, Vilnius, p. 63-77.

² Miškinis A. Veliuonos istorinė urbanistinė raida, Vilnius, p. 64-89.

³ Kulikauskas P. Kai kurie archeologiniai duomenys apie seniausiai Lietuvos TSR teritorijoje augintus javus // MADA, 1955, t. 1, p. 83-84.

⁴ Steponaitis V. Veliuonos kalno kasinėjimas (žinias suteikė T. Daugirdas) // Lietuvos žinios.-1912, rugpj. 30 (rugs. 12).

⁵ Tautavičius A. Seniausia praeitis // Lietuvos valsčiai: Veliuona, 2001, Vilnius, p. 69-70.

⁶ Baliliūnaitė D. Jurbarko raj., Veliuona. Naujų informacinių rodyklių į piliakalnius statymo vietas archeologinių tyrinėjimų ataskaita. 1992, b. 2055, p. 1.

intarpais sluoksnis. Rytiniame šlaite yra 8 cm gelsvo rusvo lipnaus molio juosta. Virš jos 20 – 40 cm storio tamsaus pilko juodžemio sluoksnis. Radinių nei viename sluoksnyje nerasta.

Perkasa nr. 2 kasta Gedimino kalno papédėje vakarinėje dalyje, 2 m į rytus nuo kelio tarp Pilies ir Gedimino kalno piliakalnių. Ižemis nepasiekta. Perkasos gylis 60 – 90 cm. 4 – 46 cm storio šviesiai pilko juodžemio sluoksnis užfiksotas perkasos apačioje. Sluoksnyje rasti keli žaliai glazūruoto koklio gabaliukai, juodos keramikos šukės. Virš pilko juodžemio sluoksnio susiklostęs pilko juodžemio su rudo molio intarpais sluoksnis, virš jo susiklostęs 5 – 25 cm storio ir 80 cm ilgio pilko biraus juodžemio sluoksnis. Viršutinis šurfe užfiksotas sluoksnis – tamsus, pilkas juodžemis – dengia ankstesnius sluoksnius. Šviesiai pilko juodžemio sluoksnyje rasta juodos keramikos šukė gali būti datuojama XVI a. pradžia – viduriu.

Perkasa nr. 3 kasta Pilies kalno šiaurės vakariniame krašte, papédėje. Ižemis – rudas lipnus molis, pasiektais 56 – 70 cm gylyje. Virš jo susiklostę du sluoksniai: 45 – 50 cm storio juodo juodžemio su smulkiom ptyų nuolaužom sluoksnis ir juodo juodžemio sluoksnis. Jo storis 10 – 26 cm. Riba tarp sluoksnii yra nežymi. Sluoksnyje rastos kelios smulkios juodos keramikos šukės.

Perkasa nr. 4 kasta Gedimino kalno šiaurės vakariniame krašte, papédėje. Ižemis – rudas, lipnus molis – pasiektais 74 – 90 cm gylyje. Virš ižemio susiklostęs pilko juodžemio, su molio intarpais, sluoksnis. Rytiniame šios perkasos šlaite išskiria 40 cm ilgio ir 8 cm pločio degesių juosta, kuri pereina į šiaurinę šlaitą ir tėsiasi dar 22 cm. Degesiai užpilti 6 cm storio rudo lipnaus molio sluoksniu. Virš molio sluoksniu – tamsiai pilkas juodžemis. Jo storis nuo 40 cm rytiniame šlaite iki 60 cm šiauriniame šlaite. Rytinio šlaito pietrytiname kampe užfiksotas rudo lipnaus molio intarpas, kurio plotis 16 cm, o gylis 30 cm. Šiaurės vakariniame perkasos kampe yra rupaus gelsvo žvyro sluoksnis, 26 cm pločio ir 10 – 26 cm gylio. Virš šių sluoksnii yra 10 – 14 cm storio juodo juodžemio, velėnos sluoksnis.

Autorės išvados: perkasoje nr. 3, šiaurės vakariniame Pilies kalno krašte, užfiksotas 45-50 cm storio supiltinis juodžemio sluoksnis su smulkiomis griuvenomis. Kitose perkasose užfiksoti sluoksniai susiklostė savaime⁷.

2000 metų vasarą buvo vykdyti žvalgomieji archeologiniai tyrimai Veliuonos piliavietės pietinėje papédėje. Buvo iškasti 3 šurfai, 10,4 m² bendro ploto. Šurfe nr. 1, po plonu (2-3 cm storio) velėnos sluoksniu, visame šurfe, atsidengė pilkų žemių su rausvos spalvos moliu sluoksnis. Jame buvo gausu XX a. statybinių atliekų (šiferio, plynų, čerpių, metalo) bei stiklo duženų. Tokios struktūros sluoksnis tėsėsi iki pat ižemio – molio, kuris šurfo šiaurinėje dalyje išryškėjo 64 cm gylyje, pietinėje dalyje – 100 cm. Archeologinių radinių nerasta. Šurfe nr. 2 fiksotas lygiai tokis pat sluoksnis besitęsiantis 40 cm. Giliau, centrinėje šurfo dalyje aptiktas betono luitas, užimantis didesnę šurfo dalį. Tyrimai nutraukti. Šurfe nr. 3 aptiktas tokis pat sluoksnis. Ižemis taip pat molis, šiaurinėje dalyje pasiektais 70 cm, pietinėje – 120 cm gylyje⁸.

1999 m. archeologas A. Žalnierių atliko archeologinius tyrimus Veliuonos piliavietės vakarinėje dalyje. Buvo iškasta viena 132,4 m ilgio ir 1 m pločio perkasa. Kultūrinių sluoksniių klodo storis tyrinėtoje piliavietės dalyje siekia nuo 0,25 iki 1,62 m storio. Archeologiniu požiūriu vertingą jo dalį sudaro 20-70 cm storio tamsiai pilko juodžemio sluoksnis nr. 1, primenantis ariamą ar sodo žemę. Sluoksnyje rasta labai mažai radinių. Rastos tik 5 virimo puodų šukės, datuotinos XIV – XV a. Kitus radinius sudaro iš vakarinėje piliavietės dalyje stovėjusių medinių sodybų patekė į kultūrinį sluoksnį puodyninių, plokštinių koklių fragmentai, buitinės keramikos šukės, datuojamos XVI – XVIII (XIX) a. Viršutiniai sluoksniai nr. 2 ir 2a susiklostė XIX – XX a. Jų storis yra 30 – 40 cm. Sluoksnyje 2a buvo rasta plynų nuoskalų ir pusplycių. Plynų plotis – 14-15 cm, storis 7-8 cm. Atrodytų, kad plytos gamintos rankiniu būdu ir yra iš netoli ese stovėjusio mūrinio pastato, datuojamo XIX a. Tyrinėtoje vietovėje beveik nerasta archeologinių objektų ir radinių susijusių su piliakalnių komplekso veikla XIII – XV a.⁹.

⁷ Baliliūnaitė D. Jurbarko raj., Veliuona. Naujų informacinių rodyklių į piliakalnius statymo vietas archeologinių tyrinėjimų ataskaita. 1992, b. 2055, p. 3-5.

⁸ Kviziukevičius L. žvalgomieji archeologiniai tyrimai Žemutinės panemunės regiono miesteliuose (Jurbarkas, Seredžius, Veliuona, Zapyškis) 2000 m., b. 3599, p. 45-46.

⁹ Žalnieriū A. 1999 m. Veliuonos piliavietės (AR-270) archeologinių tyrimų ataskaita, b. 3412, p. 12.

2003 m. buvo pratęsti 1999-ų metų Veliuonos II piliakalnio papilio tyrinėjimai. Ištirtas 26 m² plotas pietrytinėje papilio dalyje. Perkasoje nr. 4 buvo rastas 44-66 cm storio pilko juodžemio su gausia płytų nuoskalų priemaiša kultūrinis sluoksnis. Perkasoje nr. 5-7 užfiksotas 40-170 cm storio kultūrinių sluoksninių klodas, tačiau jo tiesioginiams sutapatinimui su piliakalnių veikla šiame tyrinėjimų etape trūksta įrodymų. Pagal rastus archeologinius radinius atrodytų, kad jis klostėsi XVI – XVIII a., arba kultūrinis sluoksnis buvo permaišytas minėtu laikotarpiu pastoviai įdirbant žemę. Archeologiniai radiniai, kuriuos sudaro puodyninių, plokštinių koklių, buitinės keramikos šukės datuotini XVI a. antra puse XVIII a. tik viena virimo puodo šukė datuota XIV – XV a.¹⁰.

Archeoloiginiai tyrimai 1990 m. buvo vykdyti Veliuonos viršutinio miestelio teritorijoje, ambulatorijos su vaistine sklypo vietoje¹¹. 1996 ir 1997 m. buvo žvalgoma apatinėje miestelio dalyje - ariamuose laukuose tarp kelio Jurbarkas – Kaunas ir Nemuno, iškasti 8 12 m² šurfai, aptikta XVI-XVII a. radinių, suardytas iki 60 cm storio kultūrinis sluoksnis. 1997 m. viršutinėje miestelio dalyje, prie seniūnijos iškasta 12 1 m² šurfą, aptiktas vienas XIX a. koklis bei puodynės dugnas¹².

2007 m. į šiaurę nuo Veliuonos piliakalnio II archeologinius tyrinėjimus atliko G. Vélius. Planuojamo rekonstruoti kelio aplinkoje buvo ištirta 17 šurfų po 4m², dvi 14 ir 20 m² dydžio perkasos. Surinkta gausi XIX-XX a. datuojama medžiaga (keramika, kokliai, gyvulių kaulai) ir tik trys XIV a. datuotinos puodų šukės bei arbaletinis strėlės antgalis¹³.

¹⁰ Žalnieriū A. Veliuonos II piliakalnio (A691KP) papilio (A691K2P) archeologinių tyrinėjimų ataskaita, 2003 m., b. 4236, p. 8.

¹¹ Žalnieriū A. Archeologinių tyrinėjimų ataskaita, 1990 m., b.1666.

¹² Kviziukevičius L. Žvalgomieji tyrinėjimai Veliuonos senamiestyje 1996 ir 1997 metais//Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1996 ir 1997 metais. Vilnius, p. 396-397.

¹³ Vélius G. Veliuonos piliakalnių aplinka//Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2007 metais. Vilnius, p. 136.

TYRIMŲ EIGA

Pagal UAB Kelprojektas pateiktą detalų kelio (kel. Nr. 1707 Veliuonos-Tamošiūnų-Gricių kelias) rekonstrukcijos planą, kelio atkarpoje esančioje tarp Veliuonos piliakalnių, bei jų papédėje buvo numatyta įrengti lietaus vandens kolektorių. Jo vietoje, 105 m ilgio ir 2 m pločio atkarpoje planuota atlikti archeologinius kasinėjimus (žr. priedai, projektas). Prieš pradedant tyrinėjimus, rangovo pajégomis buvo išrinkta ir išvežta buvusi kelio akmenų danga, taip pat nukasta dalis po ja buvusios suvežto grunto “pagalvės”. Iš pradžių buvo iškasti 6 šurfai po 4 m² projektuojamų kolektoriaus šulinį vietose (1, 2 pav.). Trijuose jų (nr. 1-3), aptikus kultūrinį sluoksnį, giliau nesikasta ir tyrinėta 38 m ilgio ir 2 m pločio perkasa (76 m²) į kurią pateko ir minėti trys šurfai. Taigi viso tyrinėtas 88 m² plotas.

Šurfas 1 kastas numatomos tyrinėti lietaus vandens kolektoriaus trasos pietiniame gale, būsimo šulinio vietoje, 14,5 m į šiaurę nuo plento Jurbarkas – Kaunas centrinės ašies ir 17,60 m į pietus nuo medinio pastato pietrytinio kampo. Šurfas kastas 2x2 metrų dydžio, sieneles orientuojant išilgai būsimos trasos (žr. šurfų situacijos planas). Šurfo pietvakarinio kampo koordinatės ir aukštis: 454029,35; 6104793,70; 20,31, šiaurės rytinio: 454032,162; 6104794,36; 20,18. Nukasus 25 storio atvežtinio grunto sluoksnį (buvusios kelio akmenų dangos “pagalvė”), atsidengė pilkšvas kultūrinio sluoksnio horizontas (3 pav.). Tolimesni kasimo darbai buvo sustabdyti, kadangi nuspręsta tirti visą lietaus kanalizacijos trasos liniją.

Šurfas 2 kastas numatomos tyrinėti lietaus vandens kolektoriaus trasos pietinėje dalyje, būsimo šulinio vietoje, 10,5 m į šiaurės rytus nuo šurfo nr. 1. Šurfas kastas 2x2 metrų dydžio, sieneles orientuojant išilgai būsimos trasos (žr. šurfų situacijos planas). Šurfo pietvakarinio kampo koordinatės ir aukštis: 454033,92; 6104805,02; 20,60, šiaurės rytinio: 454036,49; 6104806,511; 20,81. Nukasus 30 storio atvežtinio grunto sluoksnį (buvusios kelio akmenų dangos “pagalvė”), atsidengė tamsiai pilkas kultūrinio sluoksnio horizontas (4 pav.). Tolimesni kasimo darbai, kaip ir šurfe nr. 1, buvo sustabdyti, kadangi nuspręsta tirti visą lietaus kanalizacijos trasos liniją.

Šurfas 3 kastas numatomos tyrinėti lietaus vandens kolektoriaus trasos pietinėje dalyje, būsimo šulinio vietoje, 15,5 m į šiaurę nuo šurfo nr. 2. Šurfas kastas 2x2 metrų dydžio, sieneles orientuojant išilgai būsimos trasos (žr. šurfų situacijos planas). Šurfo pietvakarinio kampo koordinatės ir aukštis: 454038,144; 6104821,98; 22,07, šiaurės rytinio: 454040,46; 6104823,34; 22,31. Nukasus 20 storio atvežtinio grunto sluoksnį (buvusios kelio akmenų dangos “pagalvė”), atsidengė pilkšvas kultūrinio sluoksnio horizontas (5 pav.). Tolimesni kasimo darbai, kaip ir šurfuose nr. 1 ir 2, buvo sustabdyti, kadangi nuspręsta tirti visą lietaus kanalizacijos trasos liniją.

Šurfas 4 kastas numatomos tyrinėti lietaus vandens kolektoriaus trasos vietoje, būsimo šulinio vietoje, 12 m į šiaurę nuo šurfo nr. 3, griovyje tarp piliakalnių. Šurfas kastas 2x2 metrų dydžio, sieneles orientuojant išilgai būsimos trasos (žr. šurfų situacijos planas). Šurfo pietvakarinio kampo koordinatės ir aukštis: 454041,50; 6104835,71; 23,94, šiaurės rytinio: 454043,94; 6104837,22; 24,08. Nukasus 35 storio atvežtinio grunto sluoksnį (buvusios kelio akmenų dangos “pagalvė”), atsidengė rausvo molio ižemis (6 pav.).

Šurfas 5 kastas numatomos tyrinėti lietaus vandens kolektoriaus trasos vietoje, būsimo šulinio vietoje, 18,8 m į šiaurę nuo šurfo nr. 4, griovyje tarp piliakalnių. Šurfas kastas 2x2 metrų dydžio, sieneles orientuojant išilgai būsimos trasos (žr. šurfų situacijos planas). Šurfo pietvakarinio kampo koordinatės ir aukštis: 454047,83; 6104855,66; 26,45, šiaurės rytinio: 454050,29; 6104857,04; 26,58. Nukasus 20 storio atvežtinio grunto sluoksnį (buvusios kelio akmenų dangos “pagalvė”), atsidengė rausvo molio ižemis (7 pav.).

Šurfas 6 kastas numatomos tyrinėti lietaus vandens kolektoriaus trasos vietoje, būsimo šulinio vietoje, 17,7 m į šiaurę nuo šurfo nr. 5, griovyje tarp piliakalnių. Šurfas kastas 2x2 metrų dydžio, sieneles orientuojant išilgai būsimos trasos (žr. šurfų situacijos planas). Šurfo pietvakarinio kampo koordinatės ir aukštis: 454053,70; 6104874,52; 28,71, šiaurės rytinio: 454056,17; 6104875,89; 28,72. Nukasus 15 storio atvežtinio grunto sluoksnį (buvusios kelio

akmenų dangos “pagalvė”), atsidengė rausvo molio įžemis. Šurfo šiaurės vakariniame kampe dar buvo įsigilinta 20 cm iš žemės siekiant išsitikinti, kad giliau nėra kultūrinį sluoksnių (8 pav.).

Perkasa kasta 2 m pločio, lietaus vandens kolektoriaus trasos vietoje. Perkasos pietinis galas sutapo su šurfo nr. 1 pietvakarine sienele, o šiaurinės buvo pamatuotas 6 m iš šiaurė nuo šurfo nr. 3 šiaurinės sienelės (žr. perkasos brėžinys). Kadangi šurfe nr. 4 kultūrinio sluoksnio jau nebebuvo, taipogi atsižvelgiant į link jo kylančią reljefą, pasirinktas būtent tokis perkasos ilgis. Šiaurinė perkasos dalis yra 26 m ilgio ir užsibaigia 0,5 m už pietinės šurfo nr. 2 sienelės, pietinė perkasos dalis yra 12 m ilgio, užsibaigianti šurfu nr. 1. Visas perkasos ilgis 38 m, plotis 2 m, plotas 76 m². Šiaurinės perkasos dalių orientacija 13°, pietinės - 22°. Reljefas perkasos vietoje skirtinas, nuo 1 iki 21 kvadratų paviršius pažemėja apie 2,1 m, toliau iš pietus yra daugmaž lygus (žr. perkasos sienelių brėžinys). Prieš pradedant tyrinėjimus, rangovo pajegomis buvo išrinkta ir išvežta buvusi kelio akmenų danga, taip pat nukasta dalis po ja buvusios suvežto grunto “pagalvės”. Perkasos kampų koordinatės ir aukščiai: pietvakarinio 454029,354; 6104793,71; 21,26, pietrytinio 454031,11; 6104792,71; 21,25, šiaurės vakarinio 454040,00; 6104829,041; 23,45, šiaurės rytinio 454042,01; 6104829,04; 23,40.

Tamsiai pilkas kultūrinis sluoksnis pasirodė 40-110 cm gylyje nuo buvusios kelio dangos paviršiaus. Sluoksnis storiausias perkasos pietiniame gale, iki 2,4 m storio, daugmaž tolygiai siaurėja iš šiaurė piliakalnių link ir ties kvadratais nr. 1 pasibaigia. Pažymėtina, kad ši vieta, iki pastatant Kauno hidroelektrinę, buvo apsemiamam pavasarinių Nemuno potvynių metu. Todėl kultūrinio sluoksnio stratigrafija yra labai sudėtinga, ji sudaro nuo 3 iki 7 skirtingo intensyvumo tarpsluoksnį. Pagal spalvą bei sudėti buvo išskirti 4 sluoksnio variantai: mažo, vidutinio, didelio intensyvumo bei degesingas kultūrinis sluoksniai. Jie atitiko šviesiai pilką, pilką, tamsiai pilką bei degesingus kultūrinius sluoksnius (žr. perkasos sienelių brėžinys). Perkasos sienelių stratigrafija skiriiasi netgi tuose pačiuose kvadratuose, - kvadrate 17 vakarinėje sienelėje galima buvo ižvelgti 7 kultūrinio sluoksnio tarpsluoksnius, o už 2 m. rytinėje tik 3. Kv. 6-15, rytinėje sienelėje fiksotas iki 70 cm storio suplautinio žvyro tarpsluoksnis, tuo tarpu už 2 m, vakarinėje sienelėje jo nebuvvo. Taip pat, tik rytinėje sienelėje, kv. 6-11 fiksotas iki 30 storio sąnašinės kilmės juodos žemės tarpsluoksnis. Tyrimų metu, perkasoje šie tarpsluoksniai vizualiai neišskyrė, matoma buvo tik minėta sąnašinės kilmės tamsiai juoda dėmė. Aiškesnė sluoksnį stratigrafija išryškėjo tik atsivalius perkasos sieneles. Bendras visai perkasai buvo viršutinis, iki 55 cm storio pietiniame perkasos gale, didelio intensyvumo tarpsluoksnis su gausiomis statybinių griuvenų (rausvų plytų) priemaišomis. Pagal radinius – keramiką, koklius jis datuotinas XIX-XX a., matyt iki 1930 m., kada šioje vietoje buvo įrengtas akmenimis grįstas kelias. Visi žemiau esantys kultūrinio sluoksnio tarpsluoksniai įvardintini kaip XVII-XVIII a. kultūrinis horizontas, kadangi taip datuotini aptiki radiniai. Jame, poroje vietų vakarinėje bei rytinėje sienelėse pastebėti iki 5 cm storio 1,2-4,8 m ilgio degesingi tarpsluoksniai (žr. perkasos sienelių brėžinys). Šiame kultūriniai horizonte bandyta išskirti ankstyviausią, apatinį sluoksnį. Jis nežymiai išskyrė perkasos pietinėje dalyje, kv. 25-36, kaip vidutinio intensyvumo sluoksnis. Rytinėje sienelėje iki 70 cm, vakarinėje – 120 cm storio. Dalis šiame žemiausiai kultūrinio horizonto sluoksnuje aptiktų radinių gali būti datuojami XVI a. pabaiga (žr. registruotos keramikos, koklių sąrašai). Ižemis perkasos pietiniame gale pasiekitas 3,5 m gylyje nuo buvusios kelio dangos, šiauriniame – 40 cm gylyje, iškart po suvežtiniu gruntu, minėto kelio “pagalve”. Ižemis – rausvas molis, šiauriniame perkasos gale su žvyro linzėmis.

Didžiajų dalij kultūrinio sluoksnio radinių sudarė keramikos dirbiniai. Viso aptiki 2847 vienetai, 131 jų registruotas (žr. registruotos keramikos lentelę): 53 indų pakraštėliai (35-41 pav.), 9 šoneliai (42 pav.), 14 ašeliai (43 pav.), 26 dugneliai (44-48 pav.), 14 ašotelių (?) kojelių (49 pav.), 1 keptuvės rankena bei 8 kojelės (50 pav.). Keramika žiesta, dalis jos glazūruota, datuotina XVII - XIX a. 17 registruotų fragmentų yra iš apatinio horizonto ir turėtų būti datuojami XVI-XVII a. Taip pat aptiki 6 puodų fragmentai datuotini Veliuonos piliakalnių naudojimo laikais – XIV a. (51 pav.). Tai 3 apžiestų puodų kaklelių fragmentai, 2 šoneliai ir vienas dughnelis. XIV a. keramika ornamentuota horizontalių linijų, išrežimų ir bangelės ornamentu, vienas šonelis turi išstrižais iibrėžimais ornamentuotą volelių, dughnelyje yra nežymiai išreikšta pėda.

Viso perkasoje aptiki 464 dubeninių bei plokštinių koklių fragmentai, 66 jų regisruoti (žr. regisruotų koklių lentelę): 54 frontaliniai (2 jų pusiniai) (52-57, 59-64 pav.), 11 karnizinių (52, 55, 58, 60, 62, 63 pav.), 1 dubeninis (64 pav.). Dalis koklių dekoruoti Maureskos motyvu, kas būdinga XVI a. pabaigai –XVII a. pradžiai. Aptiki keli fragmentai puošti bichromine technika, taip pat XVII a. būdingi plokštiniai kokliai dengti žalia glazūra, friziniai kokliai su cherubino motyvu bei vėlyvesni plokštiniai su IHS monograma.

Individualių radinių suregistruota 21 (žr. individualių radinių sąrašas): 9 geležiniai dirbiniai (arbaletinis bei lanko strėlės antgaliai, įtveriamasis peilis, pjautuvo dalis (65 pav.), balnakilpė, odininko peilis (66 pav.), raktas, įtveriamasis peilis, diržo sagtis (67 pav.)), švininė kulka (67 pav.), molinė liejimo formelė, titnago skeltė, 2 neaiškuos nominalo monetos (68 pav.), stiklinio indo (butelio ?) dugnas (69 pav.), 6 stiklinių taurių bei taurelių fragmentai (70 pav.). Ankstyviausias dirbinys – akmens amžiaus titnago skeltė, XIV a. būdingi arbaletinis bei lanko strėlės antgaliai, kiti daiktai datuotini XVII-XIX a. Taip pat kultūriname sluoksnyje aptikta virš 600 naminių gyvulių kaulų fragmentų.

Taigi, aptiki radiniai rodo, jog šioje Veliuonos senojo miesto vietoje piliakalnių naudojimo laikų kultūrinio sluoksnio nėra, XIV a. datuotini tik du geležiniai strėlių antgaliai bei 6 keramikos fragmentai, beje visi aptiki ant ižemio, piliakalnių papédėje, 1-5 perkasos kvadratuose. Kultūrinio sluoksnio horizontas susiformavo XVII a. – XX a. pradžioje, kai kurie radiniai datuotini XVI a. pab.

Perkasoje aptiki 4 objektai – architektūriniai konstruktyvai (žr. perkasos brėžinys): pastato sienos pamatas, kolonų (?) pamatai, rūsys. Kad objektai nr. 2 ir 3 yra kolonų pamatai leidžia spėti L. Kšivickio XX a. pradžioje daryta fotografija. Joje matomas čia stovėjęs didelis medinis pastatas su kolonomis stogui paremti rytiniame pastato gale¹⁴. Gali būti, kad vakariname pastato gale, kuris turėjo būti maždaug perkasos vietoje, buvo analogiškos kolonus, o jų pamatai surasti tyrimų metu. Juo labiau, į rytus nuo jų perkasoje aptiki keli akmens galėjė būti iš minėto pastato pamatų (žr. perkasos brėžinys). Objektą nr. 1, sienos pamatą, dengia XIX-XX a. kultūrinis sluoksnis, taigi jis datuotinas XVII-XVIII a. Kiti 3 objektai – kolonų pamatai ir rūsys įkasti į kultūrinio sluoksnio horizontą, taigi datuotini XIX a. – XX a. pradžia.

Objektas nr. 1 (sienos pamatas) aptiktas 70-80 cm atstumu nuo pietinio perkasos galo, kv. A,B-37,38, 1,7 m gylyje. Surastas čia buvusios sienos mūrinis pamatas orientuotas šiaurės vakarų - pietyčių kryptimi. Pamatas iki 85 cm pločio, sumūrytas iš iki 40 cm skersmens lauko akmenų bei raudonų plytų duženų. Akmenų sluoksnį maišytą su plytomis keitė skiedinio sluoksnis. Sienos pamato aukštis iki ižemio 1,35 m. (žr. objekto nr. 1 brėžinys). Kiek pamatas įkastas į ižemį neaišku, nes pakilęs grunto vanduo neleido giliau įsikasti. Kadangi į perkasą pateko tik viena iš čia stovėjusio pastato sienų, tikslėsni jo išmatavimai lieka neaiškūs.

Objektas nr. 2 (kolonos pamatas) aptiktas kv. A,B-27,28, 1,90 m gylyje. Pamatas 0,9x0,65 m dydžio, nežymiai siaurėjantis link apačios, 1 m gylio. Pamatas sumūrytas iš didelių, iki 0,8 m skersmens akmenų, sveikų bei pusinių raudonų plytų, kurių dalis su braukais (žr. objekto nr. 2 brėžinys).

Objektas nr. 3 (kolonos pamatas) aptiktas kv. A,B-30, už 1,7 m į pietvakarius nuo objekto nr. 2, 1,72 m gylyje. Pamatas 1x0,8 m dydžio, nežymiai siaurėjantis link apačios, 0,6 m gylio. Pamatas sumūrytas iš didelių, iki 0,6 m skersmens akmenų, sveikų bei pusinių raudonų plytų, kurių dalis su braukais (žr. objekto nr. 3 brėžinys).

Objektas nr. 4 (rūsys) aptiktas kv. A,B-20,24, 1 m gylyje. Kv. 20 ir 24 atsidengė lauko rieduliu sienelės orientuotos šiaurės vakarų - pietyčių kryptimi, iki 4 m atstumu viena nuo kitos. Akmenys įvairaus dydžio, iki 30 cm skersmens. Tarp akmenų jokio skiedinio nebūta, todėl sienelės apgriuvisios, dalis akmenų suvirtę į buvusio rūsio vidų. Rūsio sienelių būta nuolaidžių link rūsio centro. Kadangi akmenys palyginti nedideli, taip pat nesurišti tarpusavyje, aptiktos akmenų sienelės pamatais nelaikytinos, matyt tai yra čia buvusio rūsio sienų sutvirtinimai. 2,6 m gylyje buvo pasiekta menamo rūsio dugnas. Aptiktos lentinių grindų, taip pat, ties vakarine sienele, į

¹⁴ Vėlius G. Tyrimai Veliuonos senamiestyje //Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2009 m. Vilnius, 2010, p. 390.

įžemį įleistos 40 cm skersmens medinės drenažinės statinės liekanos. Menamo rūsio užpilde aptikta daug šiukslių – buitinės keramikos šukiu, gyvulių mėšlo, kaulų, potvynių sunešto smėlio tarpsluoksniai. Rūsio plotis viršuje buvo iki 4 metrų, apačioje apie 3 m, gylis 1,6 metro.

IŠVADOS

2009 metų gegužės mėn. Veliuonos piliakalnio, vadinamo Gedimino kapo (2053), bei Veliuonos piliakalnio II su papiliu (23902) aplinkoje, Veliuonos senojo miesto vietoje (13009) buvo atlikti archeologiniai tyrinėjimai.

Tyrimai buvo vykdomi vadovaujantis UAB Kelprojektas pateiktu detaliu kelio (kel. Nr. 1707 Veliuonos-Tamošiūnų-Gracių keliai) rekonstrukcijos planu, būsimo lietaus vandens kolektoriaus vietoje. Prieš pradedant archeologinius kasinėjimus, rangovo pajégomis buvo išrinkta ir išvežta buvusi kelio akmenų danga, taip pat nukasta dalis po ja buvusios suvežto grunto "pagalvės".

Iš pradžių buvo iškasti 6 šurfai po 4 m² projektuojamų įrengti kolektoriaus šulinių vietose. Trijuose jų (nr. 1-3), aptikus kultūrinį sluoksnį, giliau nesikasta ir tyrinėta 38 m ilgio ir 2 m pločio perkasa (76 m²) į kurią pateko ir minėti trys šurfai. Taigi viso ištirtas 88 m² plotas. Taip pat buvo surinkta istorinė medžiaga, ankstesnių archeologinių tyrinėjimų duomenys.

Aptiktas iki 2,5 m storio kultūrinis sluoksnis datuotinas XVI a. pabaiga – XX a. pradžia. Išsiskyrė viršutinis XIX-XX kultūrinis horizontas, XVII-XVIII a. kultūriniai sluoksniai ir apatinis XVI a. pab.-XVII a. kultūrinis horizontas. Sluoksnis plonėja piliakalnių link ir ties jų papėde užsibaigia. Piliakalnių naudojimo laikų, XIII-XIV a. kultūrinio sluoksnio nerasta, aptikti tik du (arbaletinis ir lanko) strėlių antgaliai ir 6 apžiestos puodų šukės.

Didžiąją dalį kultūrinio sluoksnio radinių sudarė keramikos dirbiniai. Viso aptiki 2847 vienetai, 131 jų registratoras : 53 indų pakraštėliai, 9 šoneliai, 14 ąseliai, 26 dugneliai, 14 ąsotelių (?) kojelių, 1 keptuvės rankena bei 8 kojelės. Keramika žiesta, dalis jos glazūruota, datuotina XVII - XIX a. 17 registratorų fragmentų yra iš apatinio horizonto ir turėtų būti datuojami XVI-XVII a. Taip pat aptiki minėti 6 puodų fragmentai datuotini Veliuonos piliakalnių naudojimo laikais – XIV a.

Viso perkausoje aptiki 464 dubeninių bei plokštinių koklių fragmentai, 66 jų registratori: 54 frontalinių (2 jų pusinai), 11 karnizinių, 1 dubeninis. Dalis koklių dekoruoti Maureskos motyvu, kas būdinga XVI a. pabaigai –XVII a. pradžiai. Aptiki keli fragmentai puošti bichromine technika, taip pat XVII a. būdingi plokštinių kokliai dengti žalia glazūra, friziniai kokliai su cherubino motyvu bei vėlyvesni plokštinių su IHS monograma.

Individualių radinių suregistravota 21: 9 geležiniai dirbiniai (arbaletinis bei lanko strėlių antgaliai, įtveriamasis peilis, pjautuvo dalis, balnakilpė, odininko peilis, raktas, įtveriamasis peilis, diržo sagtis), švininė kulkė, molinė liejimo formelė, titnago skeltė, 2 neaiškuos nominalo monetos, stiklinio indo (butelio ?) dugnas, 6 stiklinių taurių bei taurelių fragmentai. Ankstyviausias dirbinys – akmens amžiaus titnago skeltė, XIV a. būdingi arbaletinis bei lanko strėlių antgaliai, kiti daiktai datuotini XVII-XIX a. Taip pat kultūriname sluoksnyje aptikta virš 600 naminių gyvulių kaulų fragmentų.

Perkausoje aptiki 4 architektūriniai objekta: XIX-XX a. datuojamas rūsys bei du kolonų pamatai, XVII-XVIII a. datuojamas sienos pamatas.

Archeologiniai tyrinėjimai parodė, kad šioje Veliuonos senojo miesto vietoje yra iki 2,5 m storio kultūrinis sluoksnis, taigi jokie žemės judinimo darbai negalimi prieš tai neatlikus archeologinių tyrinėjimų

Tyrimų metu surinkti radiniai, brėžiniai originalai bei fotonuotraukų laikmenos atiduotos saugoti į Jurbarko krašto muziejų.

D. Baltramiejūnaitė

INDIVIDUALIŲ RADINIŲ SĄRAŠAS

- 1** (198). Antgalis strėlės arbaletinis, įtveriamasis, geležinis. Ilgis 60 mm, plunksna keturkampio 10x11 mm skersinio pjūvio, 39 mm ilgio. Įvara apskrito skersinio pjūvio, iki 5 mm storio. Kv. A3, 454040,26; 6104827,05; 21,47 (aptiktas ant įžemio).
- 2** (199). Antgalis strėlės lanko, įtveriamasis, geležinis. Ilgis 61 mm, plunksna keturkampio 7,5x7,5 mm skersinio pjūvio, 35 mm ilgio. Įvara stačiakampio, iki 3 mm skersinio pjūvio. Kv. A3, 454040,64; 6104827,10; 21,27 (aptiktas ant įžemio).
- 3** (200). Peilis įtveriamasis geležinis. 140 mm ilgio, geležtė tiesia nugarėle, 109 mm ilgio, iki 11,5 mm pločio. Įvara stačiakampio skersinio pjūvio. Kv. 18 B, 454037,086; 6104812,02; 19,67.
- 4** (201). Pjautuvo geležtės fragmentas geležinis, pats galas užriestas link ašmenų. Fragmento ilgis 117 mm, plotis iki 3,5 mm. Geležtė iki 18 mm pločio, trikampio skersinio pjūvio. Kv. B 32, 454032,63; 610479,91; 18,74.
- 5** (202). Balnakilpė geležinė, 160 mm aukščio, 145 mm pločio. Diržo kilpa stačiakampė, 29x52 mm dydžio, skylė – 14x28 mm. Lankelis apskrito skersinio pjūvio, 7,5 mm skersmens. Pakojis iš dviejų 7x3 mm skersmens juostelių. Kv. B7, 454038,98; 6104822,45; 22,30.
- 6** (203). Peilis batsiuvio odai pjauti geležinis. Geležtė vėduoklės formos, įvara užriesta stačiu kampu žemyn. Geležtės aukštis 145 mm, plotis 51 mm. Įvara 50 mm ilgio, stačiakampio skersinio pjūvio. Dirbinys stipriai korodavęs. Kv. A10, 454037,76; 6104819,39; 21,72.
- 7** (204). Raktas geležinis 160 mm ilgio, išriestas iš stačiakampio 4x9 mm skersinio pjūvio juostos. Viename gale 35 mm skersmens kilpa pakabinimui, kitame – T formos 16 mm pločio rakinamoji dalis. Kv. B 12, 454037,83; 6104814,55; 21,02.
- 8** (205). Peilis įtveriamasis geležinis. 168 mm ilgio, geležtė 135 mm ilgio, iki 22 mm pločio. Įvara stačiakampio iki 5x6 mm skersinio pjūvio. Kv. B 18, 454036; 6104811,49; 20,83.
- 9** (206). Sagris diržo stačiakampė geležinė, 27x35 mm dydžio. Lankelis stačiakampio 3,5x3,5 skersinio pjūvio, strypelis apskrito 5,5 mm skersinio pjūvio, liežuvėlis smailėjantis link galos. Kv. B 31, 454033,00; 6104799,32; 19,95.
- 10** (207). Kulka švininė apvali, 13 mm skersmens. Kv. A 20; 454035,38; 6104810,06; 20,80.
- 11** (208). Formelė liejimo (?) molinė, stačiakampio formos, 24x45x18 mm dydžio. Vienoje pusėje du tulpės žiedo formos, iki 6 mm įgilinimai. Kv. B 27, 454035,17; 6104803,45; 19,28.
- 12** (209). Skeltė titnaginė, be retušo žymią, pasidengusi balta patina. Ilgis 36 mm, plotis **14** mm, storis 3 mm. Kv. B 11, 454038,68; 6104818,78; 19,23.
- 13** (210). Moneta (?) žalvarinė (?) stipriai korodavusi, nominalas neaiškus. Skersmuo 16 mm, storis 1 mm. Kv. B 38; 454030,85; 6104792,99; 18,97.
- 14** (211). Moneta žalvarinė, korodavusi, nominalas neaiškus. Skersmuo 15,5 mm, storis 0,8 mm. Kv. B 31, 454033,733; 6104799,64; 18,27.
- 15** (212). Butelio (?) dugnas stiklinis, stačiakampis, 110x140 mm dydžio (2 fragmentai). Sienelės 4-8 mm storio, dugnas centre kiek iškilęs, 9-12 mm storio. Stiklas šiek tiek irizuotas, žalsvos spalvos, su oro intarpais. Kv. A 8, 454037,96; 6104821,15; 22,10.
- 16** (213). Taurės stiklinės dugnas ir sienelių fragmentas. Taurė platėjanti link viršaus, išlikusio fragmento skersmuo 50-60 mm, aukštis 50 mm. Sienelės 3-7 mm storio, dugnas kiek įlinkęs į taurės vidų. Ornamentas – iškilios vertikalios briaunos. Stiklas šiek tiek irizuotas, žalsvos spalvos, su oro intarpais. Kv. B 5, 454040,14; 6104824,92; 22,30.
- 17** (214) Taurelės stiklinės dugnas ir sienelių fragmentas. Taurelė platėjanti link viršaus, išlikusio fragmento skersmuo 37-47 mm, aukštis 53 mm. Sienelės 4 mm storio, dugnas labai įlinkęs į taurės vidų, sudaro pusrutulį. Ornamentas – įdubę vertikalūs įgilinimai ties dugnu, aukščiau - rombai. Stiklas neirizuotas, rusvos spalvos, su oro intarpais. Kv. B 24, 454035,65; 6104806,39; 20,30.
- 18** (215). Taurės stiklinės dugnas ir sienelių fragmentas. Taurė platėjanti link viršaus, išlikusio fragmento skersmuo 45-54 mm, aukštis 22 mm. Sienelės 2,8 mm storio, dugnas kiek įlinkęs į taurės vidų. Stiklas skaidrus, su nežymiais oro intarpais. Kv. A 24, 454034,90; 6104806,59; 20, 34.

19 (216). Taurės stiklinės dugnas. Dugnas netaisyklingo apskritimo formos, 54-55 mm skersmens, iki 3-10 mm storio. Stiklas silpnai irizuotas, su ženkliais oro intarpais. Kv. B 18, 454036,94; 6104811,15; 20,57.

20 (217). Taurės kojelė stiklinė, 35 mm ilgio, 13-16 mm skersmens su 6 mm storio ir 18 mm išplatėjimu. Stiklas stipriai irizuotas, žalsvos spalvos. Kv. B 16, 454037,49; 6104813,12, 20,71.

21 (218). Buteliuko fragmentas stiklinis. Aukštis 38 mm, skersmuo 30 mm, ties anga 23 mm. Išmauktas angos kaklelis 15 mm skersmens. Stiklas žalsvas, nestipriai irizuotas, su ženkliais oro intarpais. Kv. A 9, 454037,76; 6104820,33, 20,28.

I. REGISTRUOTA KERAMIKA.

Eilės Nr.	Inv. Nr.	Indo rūšis	Išlikusi indo dalis				Fragmento storis (mm)	Fragmento dydis (mm)	Angos skersmuo (mm)	Dugno skersmuo (mm)	Molio spalva	Molio priemaišos	Datuotina (a.)	Išdegimas	Pastabos			
			Radinį kiekis	Ornamentuota	Glazūruotas	Glazūruotas												
min	max	plotis (max)	ilgis (max)															
1	1	puodas	pk	1	+		4	12	47	57	150				r	XVII-XIX	Ornamentuota horizontaliom linijom	
2	2	puodas	pk	1	+	+	3.5	7	49	67	100				ž	v	XVII-XIX	Ornamentuota horizontaliom linijom
3	3	puodas	pk	1			5	10	51	71	180					r	XVII-XIX	
4	4	puodas	pk	1			9	14	60	71	160					r	XVII-XIX	
5	5	puodas	pk	1			4	12	40	95	230					r	XVII-XIX	
6	6	puodas	pk	1			7	13	50	78	170					r	XVII-XIX	
7	7	puodas	pk	1			5	10	41	97	210					r	XVII-XIX	
8	8	puodas	pk	1			6	12	51	83	210					r	XVII-XIX	
9	9	puodas	pk	1			5	10	40	49	180					r	XVII-XIX	
10	10	puodas	pk	1			6	9	52	114	190					r	XVII-XIX	
11	11	puodas	pk	1			4	7	38	63	100					r	XVII-XIX	
12	12	puodas	pk	1			4	9	47	102	180					r	XVII-XIX	
13	13	puodas	pk	1			5	10	56	109	180					r	XVII-XIX	
14	14	puodas	pk	1			5	10	69	67	220					r	XVII-XIX	
15	15	puodas	pk	1			7	9	78	99	190					r	XVII-XIX	
16	16	puodas	pk	1			7	10	66	75	200					r	XVII-XIX	
17	17	puodas	pk	1			6	8	49	60	120					r	XVII-XIX	
18	18	puodas	pk	1			8	11	62	116	230					r	XVII-XIX	
19	19	puodas	pk	1			5	7	69	120	180					r	XVII-XIX	

Eilės Nr.	Inv. Nr.	Indo rūšis	Išlikusi indo dalis	Fragmento storis (mm)		Fragmento dydis (mm)		Angos skersmuo (mm)	Dugno skersmuo (mm)	Molio spalva	Molio priemaišos	Glazūro spalva	Glazūruota vieta	Isdegimas	Datuotina (a.)	Pastabos				
				min	max	plotis (max)	ilgis (max)													
20	20	puodas	pk	1		7	8	60	68	210				r	XVII-XIX					
21	21	puodas	pk	1		4	7	42	85	200				r	XVII-XIX					
22	22	puodas	pk	1		5	9	48	77	160				r	XVII-XIX					
23	23	puodas	pk	1		5	9	52	90	190				r	XVII-XIX					
24	24	puodas	pk	1		4	9	46	62	150				r	XVII-XIX					
25	25	asotis	pk	1		4	4	30	34	100				r	XVII-XIX					
26	26	puodas	pk	1		4	14	63	73	200	+			r	XVII-XIX					
27	27	asotis	pk	1		5	11	30	101	170	+			r	XVII-XIX	Išlikęs asos fragmentas				
28	28	puodas	pk	1		5	14	49	86	200	+	+		sm.		r	XVII-XIX			
29	29	puodas	pk	2		5	7	75	180	260	+			+	sm.		r	XVII-XIX		
30	30	puodas	pk	2		5	11	50	139	190	+			+	sm.		r	XVII-XIX		
31	31	puodas	pk	1		5	16	44	88	160	+			+	sm.		r	XVII-XIX		
32	32	dubuo	pk	1		6	11	98	133	260		+		+	sm.		r	XVII-XIX		
33	33	dubuo	pk	1		5	7	62	133	230		+		+	sm.		r	XVII-XIX		
34	34	dubuo	pk	1	+	4	6	49	63	160	+			+	sm.	ž	v	r	XVII-XIX	
35	35	dubuo	pk	1		7	9	81	175	350	+			+	sm.		r	XVII-XIX		
36	36	lėkštė	pk	2	+	4	7	33	72	210		+		+	sm.	ž	v	r	XVII-XIX	
37	37	lėkštė	pk	1	+	3.5	7	44	93	220		+		+	sm.	ž	v	r	XVII-XIX	
38	38	lėkštė	pk	1	+	5	8	58	63	200		+		+	sm.	b	i+v	r	XVII-XIX	Majolika
39	39	lėkštė	pk	1	+	5	11	42	48	220	+			+	sm.	r	v	r	XVII-XIX	

Eilės Nr.	Inv. Nr.	Indo rūšis	Išlikusi indo dalis	Fragmento storis (mm)		Fragmento dydis (mm)		Angos skersmuo (mm)	Dugno skersmuo (mm)	Molio spalva	Molio priemaišos	Glazūro spalva	Glazūruota vieta	Išdegiminas	Datuotina (a.)	Pastabos		
				min	max	plotis (max)	ilgis (max)											
40	40	lėkštė	pk	1	+	7	11	52	90			+			r	XVII-XIX	Skersmuo neaiškus, vidinė pusė ornamentuota įkartelių rombais	
41	41	puodas	pk	1	+	4.5	6	43	45	100		+			ž	i	XVII-XIX	Šviesesnio žalio atspalvio glazūros ornamentas
42	42	puodas	pk	1	+	5	7	62	66	120		+			ž	v	XVII-XIX	Apatinis horizontas, ornamentas - horizontalios linijos
43	43	puodas	pk	1	+	4	5	30	51	110		+			r	v	XVII-XIX	Apatinis horizontas
44	44	puodas	pk	1	+	4.5	6	75	83	110		+			r		XVII-XIX	Apatinis horizontas, ornamentas - horizontalios linijos
45	45	puodas	pk	1	+	5	15	60	135	190		+			r		XVII-XIX	Apatinis horizontas, ornamentas - horizontalios linijos
46	46	puodas	pk	1	+	7	10	35	58	140		+			r		XVI	Apatinis horizontas, ornamentas - ištrižų įkartelių eilutė
47	47	lėkštė	pk	1	+	3	7	48	68	170		+			b	v	XVII-XIX	Apatinis horizontas, melsva majolika
48	48	lėkštė	pk	1	+	5	16	43	45	340		+			v	r	XVII-XIX	Apatinis horizontas
49	49	puodas	sn	1	+	6	7	100	100			+			r		XVII-XIX	Ornamentuota horizontaliom linijom
50	50	puodas	sn	1	+	5	5	57	68			+			r		XVII-XIX	Ornamentuota horizontaliom išpaustų rombelių juostomis
51	51	puodas	sn	1	+	6	6	20	42			+			r		XVII-XIX	Ornamentuota išpaudėlių ribmiais
52	52	puodas	sn	1	+	2.5	5	37	39			+			r		XVII-XIX	Ornamentuota horizontalia linija ištriži jrėžimai
53	53	ąsotėlis	sn	1		2.5	5	53	55			+			r		XVII-XIX	Su asele
54	54	puodas	sn	1	+	5	10	80	99			+			r	i	XVII-XIX	
55	55	dubuo	sn	1	+	6	8	37	43			+			r	v	XVII-XIX	
56	56	puodas	sn	1	+	3	5	41	42			+			ž	i	XVII-XIX	Ornamentas - bengelė
57	57	puodas	sn	1	+	6	7	75	90			+			r		XVII-XIX	Ornamentuota horizontaliomis linijomis, bengelėmis
58	58	puodas	sn	1	+	6	6	57	68			+			r		XVII-XIX	Ornamentuota horizontaliomis linijomis, bengelėmis
59	59	puodas	sn	1	+	7	9	52	56			+			r		XVII-XIX	Ornamentuota horizontaliomis linijomis, bengelėmis

Eilės Nr.	Inv. Nr.	Indo rūšis	Išlikusi indo dalis				Fragmento storis (mm)	Fragmento dydis (mm)	Angos skersmuo (mm)	Dugno skersmuo (mm)	Molio spalva	Molio priemaišos	Glazūros spalva	Glazūruota vieta	Išdegimas	Datuotina (a.)	Pastabos		
			Radinių kiekis	Ornamentuota	Glazūruotas	min			plotis (max)	ilgis (max)									
						min	max												
60	60	puodas	sn	1	+	7	7	58	62					r	XVII-XIX	Ornamentuota horizontaliom linijom			
61	61	puodas	sn	1	+	5	6	71	89					r	XVII-XIX	Apatinis horizontas, ornamentuotas horizontaliom linijom			
62	62	dubuo	sn	1	+	5	8	63	105					ž	v	r	XVII-XIX	Apatinis horizontas	
63	63	asotis	as	1	+	12	12	44	96					r	i+v	r	XVII-XIX	Ornamentas reljefinis, šešiakampės žvaigždės apskritimuose	
64	64	asotis	as	1		9	13	20	78					r			XVII-XIX		
65	65	asotis	as	1		11	14	23	69					r			XVII-XIX		
66	66	asotis	as	1		10	11	40	69					r			XVII-XIX		
67	67	asotis	as	1		11	13	16	68					r			XVII-XIX		
68	68	asotis	as	1		12	14	29	42					r			XVII-XIX		
69	69	asotis	as	1		11	13	26	61					r			XVII-XIX		
70	70	asotis	as	1	+	6	7	16	61					ž	i	r	XVII-XIX	Išliko asotėlio, kaklelio ir šonelio fragmentas	
71	71	asotis	as	1	+	12	14	14	63					r	i	r	XVII-XIX		
72	72	asotis	as	1	+	9	10	13	42					ž	i	r	XVII-XIX		
73	73	asotis	as	1	+	11	13	12	43					ž	i	r	XVII-XIX		
74	74	asotis	as	1	+	11	12	16	29					ž	i	r	XVII-XIX		
75	75	asotis	as	1	+	13	14	15	35					ž	i	r	XVII-XIX		
76	76	asotis	as	1		8	10	10	44					r			XVII-XIX		
77	77	puodas	dgn	1		6	13	48	103		190	+		+	sm.		r	XVII-XIX	
78	78	puodas	dgn	1		5	11	80	120		140	+		+	sm.		r	XVII-XIX	
79	79	puodas	dgn	1		5	10	88	116		160	+		+	sm.		r	XVII-XIX	

Eilės Nr.	Inv. Nr.	Indo rūšis	Išlikusi indo dalis				Fragmento storis (mm)	Fragmento dydis (mm)	Angos skersmuo (mm)	Dugno skersmuo (mm)	Molio spalva	Molio priemaišos	Glazūros spalva	Glazūruota vieta	Išdegimas	Datuotina (a.)	Pastabos		
			Radianų kiekis	Ornamentuota	Glazūruotas	min			plotis (max)	ilgis (max)									
min	max	plotis (max)	ilgis (max)																
80	80	dubuo	dgn	1		7	16	103	146		160	+			r	XVII-XIX	Vidinė pusė balta		
81	81	puodas	dgn	1		5	9	40	82		110	+			r	XVII-XIX			
82	82	puodas	dgn	1	+	6	7	75	75		75	+			r	v	XVII-XIX		
83	83	puodas	dgn	1		5	8	85	85		85		+	+	sm.		r	XVII-XIX	
84	84	puodas	dgn	1		5	13	91	100		100	+		+	sm.		r	XVII-XIX	
85	85	puodas	dgn	1		9	10	86	86		86	+		+	sm.		r	XVII-XIX	
86	86	puodas	dgn	1		5	6	115	149		95	+		+	sm.		r	XVII-XIX	
87	87	puodas	dgn	1		8	11	154	170		180	+		+	sm.		r	XVII-XIX	
88	88	puodas	dgn	1		4	10	90	130		130	+		+	sm.		r	XVII-XIX	
89	89	puodas	dgn	1		7	10	100	156		110	+		+	sm.		r	XVII-XIX	
90	90	puodas	dgn	1		7	11	65	155		180	+		+	sm.		r	XVII-XIX	
91	91	puodas	dgn	1		7	9	140	170		110	+		+	sm.		r	XVII-XIX	
92	92	dubuo	dgn	1		6	8	113	120		110	+		+	sm.		r	XVII-XIX	
93	93	lėkštė	dgn	1	+	7	11	90	123		120	+		+	sm.	g+ž	v	XVII-XIX	
94	94	lėkštė	dgn	2	+	4.5	7	44	96		100		+	+	sm.	b	v	r	XVII-XIX Majolika
95	95	dubuo	dgn	1	+	8	11	63	84		120	+		+	sm.	r	v	r	XVII-XIX
96	96	lėkštė	dgn	1	+	4.5	6	74	77		110		+	+	sm.	b	v	r	XVII-XIX Majolika
97	97	lėkštė	dgn	1	+	5	10	46	50		160	+		+	sm.	b+r	v	r	XVII-XIX
98	98	puodas	dgn	1		10	12	57	64		57	+		+	sm.		r	XVII-XIX Apatinis horizontas	
99	99	puodas	dgn	1		11	12	135	145		145	+		+	sm.		r	XVII-XIX Apatinis horizontas	

Eilės Nr.	Inv. Nr.	Indo rūšis	Išlikusi indo dalis Radinų kickis Ornamentuota Glaziruotas	Fragmento storis (mm)		Fragmento dydis (mm)		Angos skersmuo (mm)	Dugno skersmuo (mm)	Molio spalva	Molio priemaišos	Glazūro spalva	Glazūruota vieta	Isdegimas	Datuotina (a.)	Pastabos			
				min	max	plotis (max)	ilgis (max)			ruda, rausva pilkia, juoda balta									
100	100	puodas	dgn	1		5	10	61	81	85	+			r	XVII-XIX	Apatinis horizontas			
101	101	puodas	dgn	1		6	8	73	140	120	+			r	XVII-XIX	Apatinis horizontas			
102	102	ąsotis	dgn	1	+	5	7	90	94	75	+			r	v	XVII-XIX	Apatinis horizontas		
103	103	ąsotėlis?	koj	1	+	4	7	24	60	70		+	+	sm.	b	i+v	r	XVII-XIX	
104	104	ąsotėlis?	koj	1				31	70	60	+			sm.		r	XVII-XIX		
105	105	ąsotėlis?	koj	1				30	52	51	+			sm.		r	XVII-XIX		
106	106	ąsotėlis?	koj	1				33	60	55	+			sm.		r	XVII-XIX		
107	107	ąsotėlis?	koj	1				20	49	60	+			sm.		r	XVII-XIX		
108	108	ąsotėlis?	koj	1				23	45	45		+		sm.		r	XVII-XIX		
109	109	ąsotėlis?	koj	1				30	65	57		+		sm.		r	XVII-XIX		
110	110	ąsotėlis?	koj	1				41	68	52		+		sm.		r	XVII-XIX		
111	111	ąsotėlis?	koj	1				27	60	60		+		sm.		r	XVII-XIX		
112	112	ąsotėlis?	koj	1	+			36	63	60		+	+	sm.	ž+b	i+v	r	XVII-XIX	
113	113	ąsotėlis?	koj	1	+			45	54	43	+			sm.	r+ž	i+v	r	XVII-XIX	
114	114	ąsotėlis?	koj	1	+			35	68	45	+			sm.	g	i+v	r	XVII-XIX	
115	115	ąsotėlis?	koj	1	+			25	68	66	+			sm.	ž	i+v	r	XVII-XIX	
116	116	ąsotėlis?	koj	1				44	55	35		+		sm.		r	XVII-XIX	Apatinis horizontas	
117	117	keptuvė	rnk	1	+	28	40	64	83		+			sm.	ž	i+v	r	XVII-XIX	Apatinis horizontas
118	118	keptuvė	koj	1	+	18	40	56	67		+			sm.	g	i	r	XVII-XIX	
119	119	keptuvė	koj	1		12	36	41	57		+			sm.		r	XVII-XIX		

Eilės Nr.	Inv. Nr.	Indo rūsis	Išlikusi indo dalis	Fragmento storis (mm)	Fragmento dydis (mm)		Angos skersmuo (mm)	Dugno skersmuo (mm)	Molio spalva	Molio priemaišos	Glazūros spalva	Glazūruota vieta	Išdegimas	Datuotina (a.)	Pastabos
					min	max									
120	120	keptuvė	koj	1			12	23	50	50			r	XVII-XIX	
121	121	keptuvė	koj	1		+	21	34	45	63			v	XVII-XIX	
122	122	keptuvė	koj	1			11	35	41	63			r	XVII-XIX	
123	123	keptuvė	koj	1		+	16	40	46	58			v	XVII-XIX	
124	124	keptuvė	koj	1			9	32	38	51			r	XVII-XIX	Apatinis horizontas
125	125	keptuvė	koj	1			13	34	38	40			r	XVII-XIX	Apatinis horizontas
126	126	puodas	pk	1	+		7	12	54	69	150		vid.	XIV	Rasta ant ižemio, ornamentas - horizontalios linijos ir horizontalių įrežimų eilutė
127	127	puodas	pk	1			9	11	38	56			r	XIV	Rasta ant ižemio
128	128	puodas	pk	1	+		7	10	36	44	150		sm.	XIV	Rasta ant ižemio, ornamentas - bangelė
129	129	puodas	sn	1	+		10	16	70	80			vid.	XIV	Rasta ant ižemio, ornamentas - bangelės, horizontalios linijos, volelis si įkartelėmis
130	130	puodas	sn	1	+		7	10	45	46			vid.	XIV	Rasta ant ižemio, ornamentas - bangelės
131	131	puodas	dgn	1			13	15	56	74	120		vid.	XIV	Rasta ant ižemio, turi nežymiai išreikštą kojelę

Iš viso vnt: 131

Keramikos lentelėje panaudoti
sutrumpinimai:

Indo dalis

Molio priemaišų dydis

pdg piedugnis

sm

smulkios

pk pakraštėlis

sn šonelis

dgn dugnelis

rnk rankena

Išdegimas

o oksidacinis

vid

vidutinės

r redukcinius

redukcinius

Glazūravir Glazūros spalva

v vidus g

geltona

i išorė r

ruda

ž žalia

b balta

II. REGISTRUOTI KOKLIAI.

Eilės Nr.	Inv. Nr.	Koklio rūšis	Koklio dalis	Radinių kiekis	Fragmento storis (mm)		Aukšt is (mm)	Plotis (mm)	Glazū ra	Glazū ruota dalis	Datuotina (a.)	Pastabos
					min.	max.						
1	132	plokštinis (karnizinis)	fasadinė	1	21	41	95	60	žalia	išorė	XVII-XVIII	
2	133	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	38	46	77	44	balta	išorė	XVII-XVIII	
3	134	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	15	25	60	41	balta	išorė	XVII-XVIII	
4	135	plokštinis (karnizinis)	fasadinė	1	33	36	55	70	balta	išorė	XVII-XVIII	
5	136	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	26	37	89	81			XVII-XVIII	
6	137	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	23	45	95	55	žalia	išorė	XVII-XVIII	
7	138	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	37	76	69			XVII-XVIII	
8	139	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	9	48	81	56			XVII-XVIII	
9	140	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	7	60	74	58	žalia	išorė	XVII-XVIII	
10	141	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	45	71	64			XVII-XVIII	
11	142	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	6	11	82	71			XVII-XVIII	
12	143	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	6	10	49	47			XVII-XVIII	
13	144	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	7	46	98	89			XVII-XVIII	
14	145	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	9	42	101	94			XVII-XVIII	
15	146	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	7	40	125	57			XVII-XVIII	
16	147	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	9	30	89	71			XVII-XVIII	
17	148	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	47	59	53			XVII-XVIII	
18	149	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	11	65	80	70			XVII-XVIII	

Eilės Nr.	Inv. Nr.	Koklio rūšis	Koklio dalis	Radinių kiekis	Fragmento storis (mm)		Aukšt is (mm)	Plotis (mm)	Glazū ra	Glazū ruota dalis	Datuotina (a.)	Pastabos
					min.	max.						
19	150	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	14	30	66	58			XVII-XVIII	
20	151	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	25	80	58			XVII-XVIII	
21	152	plokštinis (karnizinis)	fasadinė	1	11	40	70	90			XVII-XVIII	
22	153	plokštinis (karnizinis)	fasadinė	1	14	70	90	56	žalia	išorė	XVII-XVIII	
23	154	plokštinis (karnizinis)	fasadinė	1	14	30	50	60			XVII-XVIII	
24	155	plokštinis (karnizinis)	fasadinė	1	9	26	40	87			XVII-XVIII	
25	156	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	11	49	93	81	balta, mėlyna	išorė	XVII-XVIII	
26	157	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	61	67	63			XVII-XVIII	
27	158	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	6	32	90	87	ruda	išorė	XVII-XVIII	
28	159	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	8	10	68	60	ruda	išorė	XVII-XVIII	
29	160	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	24	68	77	63	žalia	išorė	XVII-XVIII	
30	161	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	2	8	33	92	60	žalia	išorė	XVII-XVIII	
31	162	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	9	20	68	49	žalia	išorė	XVII-XVIII	
32	163	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	8	10	40	36	žalia	išorė	XVII-XVIII	
33	164	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	8	30	73	50	žalia	išorė	XVII-XVIII	
34	165	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	7	45	75	63	žalia	išorė	XVII-XVIII	
35	166	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	7	48	93	63	žalia	išorė	XVII-XVIII	
36	167	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	58	64	61	žalia	išorė	XVII-XVIII	

Eilės Nr.	Inv. Nr.	Koklio rūšis	Koklio dalis	Radinių kiekis	Fragmento storis (mm)		Aukšt is (mm)	Plotis (mm)	Glazū ra	Glazū ruota dalis	Datuotina (a.)	Pastabos
					min.	max.						
37	168	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	7	9	66	104	23	žalia, balta, geltona, ruda	išorė	XVII-XVIII	
38	169	plokštinis (pusinis)	fasadinė	1	7	13	91	66			XVIII-XIX	
39	170	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	2	9	15	103	106			XVIII-XIX	
40	171	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	13	80	46			XVIII-XIX	
41	172	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	8	33	67	52			XVIII-XIX	
42	173	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	15	56	52			XVIII-XIX	
43	174	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	9	11	51	63			XVIII-XIX	
44	175	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	11	26	122	89			XVIII-XIX	
45	176	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	47	77	71			XVIII-XIX	
46	177	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	9	18	52	43			XVIII-XIX	
47	178	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	30	96	51			XVIII-XIX	
48	179	plokštinis (karnizinis)	fasadinė	1	10	35	50	71			XVIII-XIX	
49	180	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	2	7	20	170	110			XVI-XVII	Apatinis horizontas
50	181	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	7	11	63	42			XVI-XVII	Apatinis horizontas
51	182	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	37	90	67			XVI-XVII	Apatinis horizontas
52	183	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	7	29	94	80			XVI-XVII	Apatinis horizontas
53	184	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	9	32	90	56	balta	išorė	XVI-XVII	Apatinis horizontas
54	185	plokštinis (pusinis)	fasadinė	1	9	60	95	83	žalia	išorė	XVI-XVII	Apatinis horizontas

Eilės Nr.	Inv. Nr.	Koklio rūšis	Koklio dalis	Radinių kiekis	Fragmento storis (mm)		Aukšt is (mm)	Plotis (mm)	Glazū ra	Glazū ruota dalis	Datuotina (a.)	Pastabos
					min.	max.						
55	186	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	22	112	80	žalia	išorė, vidus	XVI-XVII	Apatinis horizontas
56	187	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	6	43	63	31	balta, mėlyna, žalia	išorė, vidus	XVI-XVII	Apatinis horizontas
57	188	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	9	21	100	61	žalia, balta	išorė	XVI-XVII	Apatinis horizontas
58	189	plokštinis (karnizinis)	fasadinė	1	9	40	56	90	žalia	išorė	XVI-XVII	Apatinis horizontas
59	190	plokštinis (karnizinis)	fasadinė	1	15	36	115	105			XVI-XVII	Apatinis horizontas
60	191	plokštinis (karnizinis)	fasadinė	2	8	50	102	185	žalia	išorė	XVI-XVII	Apatinis horizontas
61	192	plokštinis (karnizinis)	fasadinė	1	9	75	102	88	žalia	išorė	XVI-XVII	Apatinis horizontas
62	193	plokštinis (karnizinis)	fasadinė	1	9	33	108	116	žalia	išorė	XVI-XVII	Apatinis horizontas
63	194	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	8	40	86	77			XVI-XVII	Apatinis horizontas
64	195	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	10	63	132	81	žalia	išorė	XVI-XVII	Apatinis horizontas koklis degęs, spalva neaiški
65	196	plokštinis (frontalinis)	fasadinė	1	8	32	128	76	žalia	išorė	XVI-XVII	Apatinis horizontas koklis degęs, spalva neaiški
66	197	dubeninis		1	6	9	84	120			XVI-XVII	Apatinis horizontas

Iš viso (vnt.):

66

ILUSTRACIJŲ SĄRAŠAS

TYRINĖJIMAI

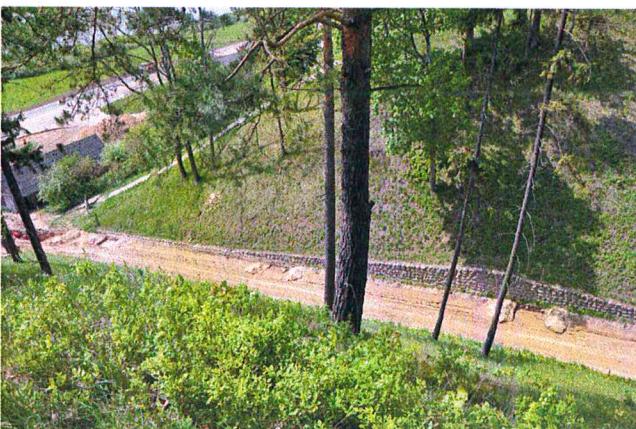
1. Tyrinėjimų pradžia, kasami šurfai nr. 2, 3 ir 4, fotografuota iš šiaurės.
2. Tyrinėjimų pradžia, šurfai nr. 3, 4 ir 5. Fotografuota iš rytų, nuo Veliuonos piliakalnio vad. Gedimino kapu.
3. Šurfas nr. 1, pasiektais kultūrinis sluoksnis.
4. Šurfas nr. 2, pasiektais kultūrinis sluoksnis.
5. Šurfas nr. 3, pasiektais kultūrinis sluoksnis.
6. Šurfas nr. 4, pasiektais molio įžemis.
7. Šurfas nr. 5, pasiektais molio įžemis.
8. Šurfas nr. 6. Pasiektais molio įžemis, į kurį, šurfo kampe, įsigilinta dar 20 cm.
9. Perkasa įsigilinus iki 1 m, fotografuota iš pietų.
10. Pietinė perkaso dalis įsigilinus iki 1 m, fotografuota iš šiaurės.
11. Šiaurinė perkaso dalis įsigilinus iki 1 m, fotografuotas iš pietų.
12. Perkasa įsigilinus iki 1,2 m, fotografuota iš pietų.
13. Perkasa įsigilinus iki 1,5 m, fotografuota iš pietų.
14. Perkasa įsigilinus iki 1,5 m, fotografuota iš šiaurės.
15. Objektas nr. 2 (kolonos pamatas).
16. Objektas nr. 2 (kolonos pamatas) nuėmus viršutinius akmenis.
17. Objektas nr. 2 (kolonos pamatas) iš pietų pusės.
18. Objektas nr. 2 (kolonos pamatas) iš šiaurės pusės.
19. Objektas nr. 3 (kolonos pamatas).
20. Objektas nr. 3 (kolonos pamatas) iš pietų pusės.
21. Objektas nr. 3 (kolonos pamatas) iš šiaurės pusės.
22. Objektas nr. 1 (sienos pamatas).
23. Objektas nr. 1 (sienos pamatas).
24. Objektas nr. 1 (sienos pamatas) iš šiaurės pusės.
25. Objektas nr. 4 (rūsys), atidengti viršutiniai sienelių akmenys.
26. Objektas nr. 4 (rūsys), atidengti viršutiniai sienelių akmenys.
27. Objektas nr. 4 (rūsys), atidengti sienelių akmenys.
28. Objektas nr. 4 (rūsys), atidengti sienelių akmenys.
29. Perkasos pietinė dalis pasiekus molio įžemį, fotografuota iš šiaurės vakaru.
30. Perkasos pietinė dalis pasiekus molio įžemį, fotografuota iš šiaurės rytų.
31. Perkasos šiaurinė dalis pasiekus molio įžemį, fotografuota iš pietryčių.
32. Perkasos šiaurinė dalis pasiekus molio įžemį, fotografuota iš pietvakarių.
33. Perkasos rytinė sienelė.
34. Perkasos vakarinė sienelė.

RADINIAI

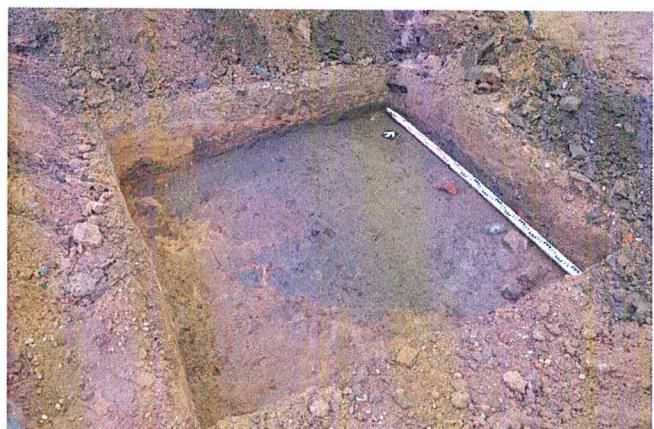
35. Keramika, indų kakleliai, reg. Nr. 1-9.
36. Keramika, indų kakliukai, reg. Nr. 10-18.
37. Keramika, indų kakliukai, reg. Nr. 19-27.
38. Keramika, indų kakliukai, reg. Nr. 28-31.
39. Keramika, indų kakliukai, reg. Nr. 32-35.
40. Keramika, indų kakliukai, reg. Nr. 36-44.
41. Keramika, indų kakliukai, reg. Nr. 45-53.
42. Keramika, indų šonai, reg. Nr. 54-62.
43. Keramika, ąselės, reg. Nr. 63-76.
44. Keramika, indų dugneliai, reg. Nr. 77-82.
45. Keramika, indų dugneliai, reg. Nr. 83-87.
46. Keramika, indų dugneliai, reg. Nr. 88-91.
47. Keramika, indų dugneliai, reg. Nr. 92-97.
48. Keramika, indų dugneliai, reg. Nr. 98-102.
49. Keramika, indų (ąsotėlių ?) kojelės, reg. Nr. 103-116.
50. Keramika, keptuvės rankena (reg. Nr. 117) ir kojelės, reg. Nr. 118-125.
51. XIV a. datuotina keramika: puodų pakraštėliai (reg. Nr. 126-128); šoneliai (reg. Nr. 129-130) ir dugno fragmentas (reg. Nr. 131).
52. Kokliai, reg. Nr. 132-138.
53. Kokliai, reg. Nr. 139-145.
54. Kokliai, reg. Nr. 146-151.
55. Kokliai, reg. Nr. 152-157.
56. Kokliai, reg. Nr. 158-163.
57. Kokliai, reg. Nr. 164-167.
58. Kokliai, reg. Nr. 168.
59. Kokliai, reg. Nr. 169-174.
60. Kokliai, reg. Nr. 175-179.
61. Kokliai, reg. Nr. 180-185.
62. Kokliai, reg. Nr. 186-190.
63. Kokliai, reg. Nr. 191-194.
64. Kokliai, reg. Nr. 195-197.
65. Geležiniai dirbiniai (arbaleto strėlės antgalis, lanko strėlės antgalis, peilis, pjautuvo fragmentas), reg. Nr. 198-201.
66. Geležiniai dirbiniai (balnakilpė, odininko peilis), reg. Nr. 202, 203.
67. Geležiniai dirbiniai (raktas, peilis, diržo sagtis, kulka), reg. Nr. 204-207.
68. Molinė liejimo formelė (reg. Nr. 208), titnaginė skeltė (reg. Nr. 209), monetos (reg. Nr. 210-211).
69. Stiklinio indo (butelio ?) dugnas.
70. Stiklinių taurių (reg. Nr. 213, 215-217), taurelės (reg. Nr. 214), buteliuko (reg. Nr. 218) fragmentai.

1.

2.

3.

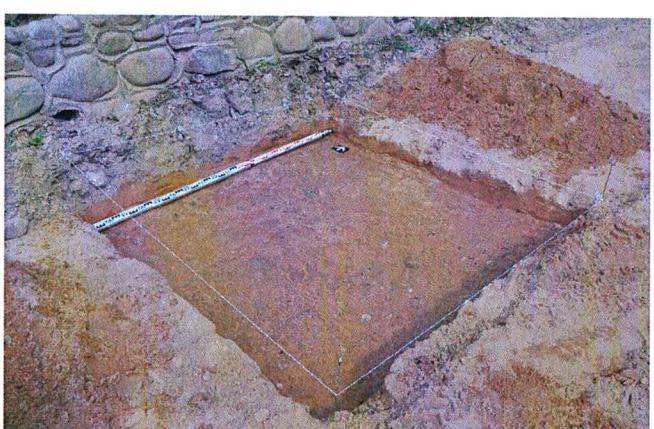
4.

5.

6.

7.

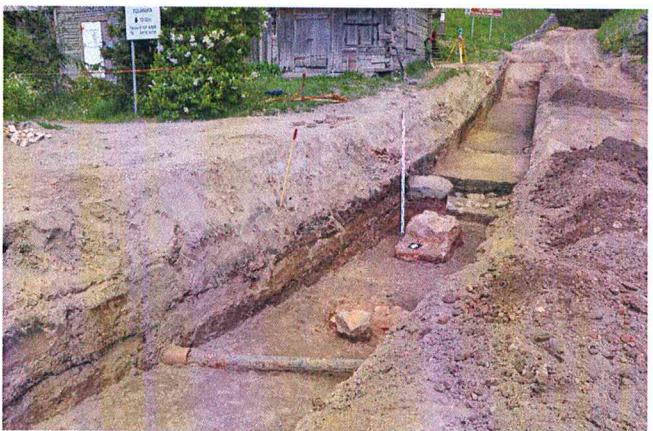
8.

9.

10.

11.

12.

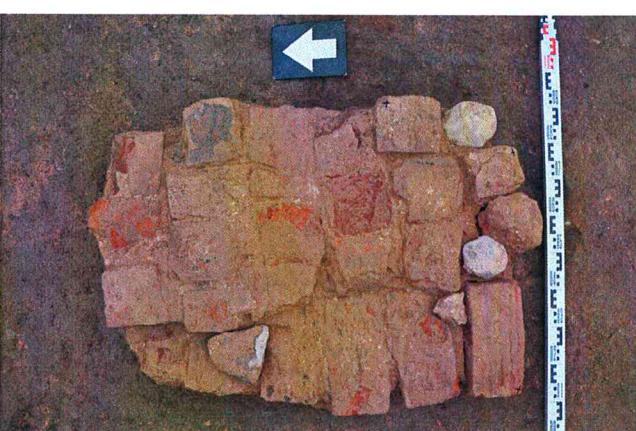
13.

14.

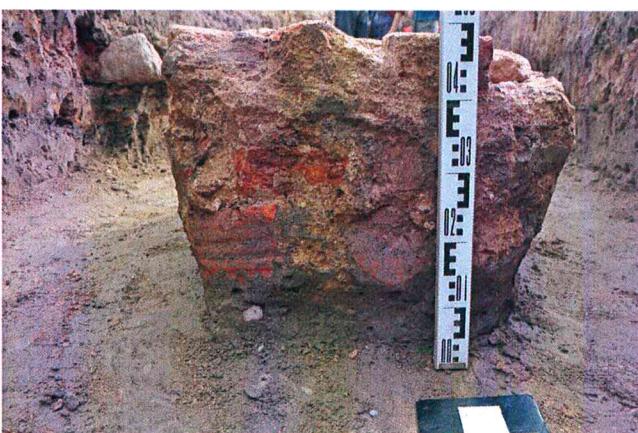
15.

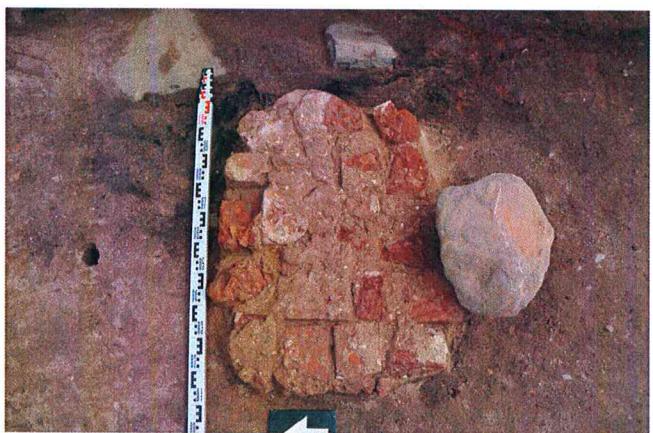
16.

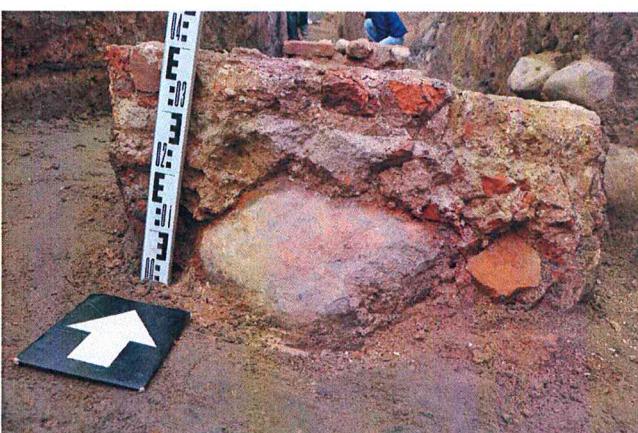
17.

18.

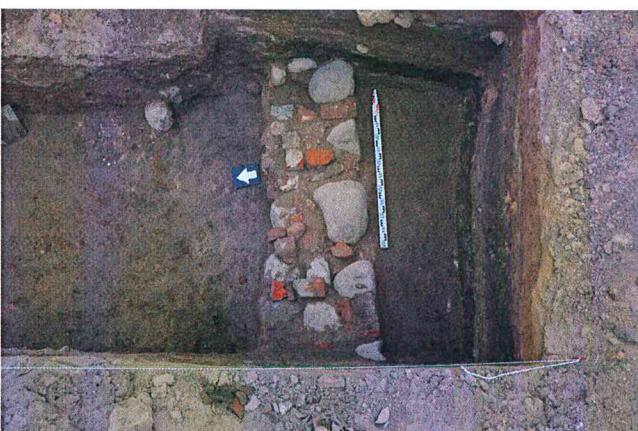
19.

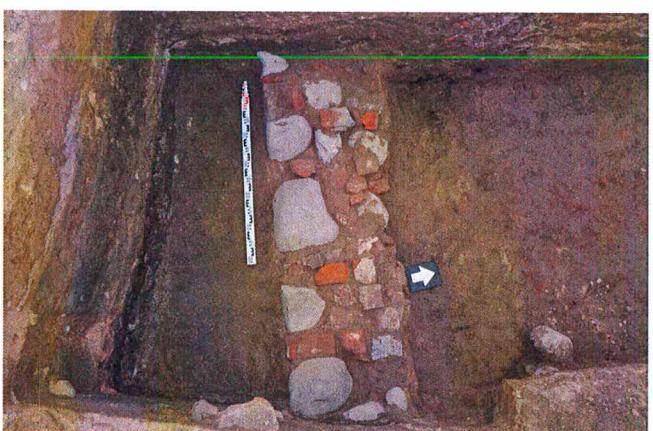
20.

21.

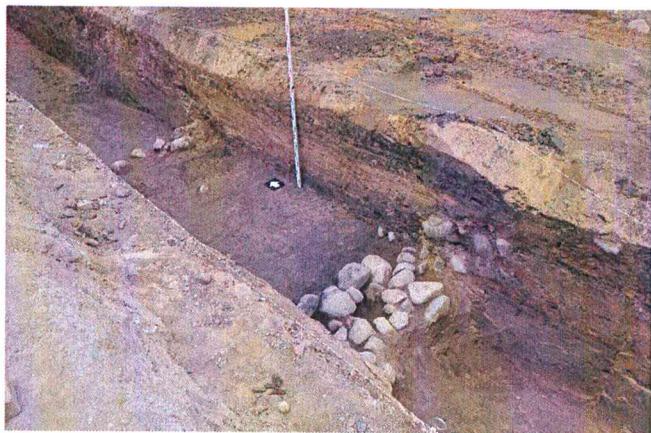
22.

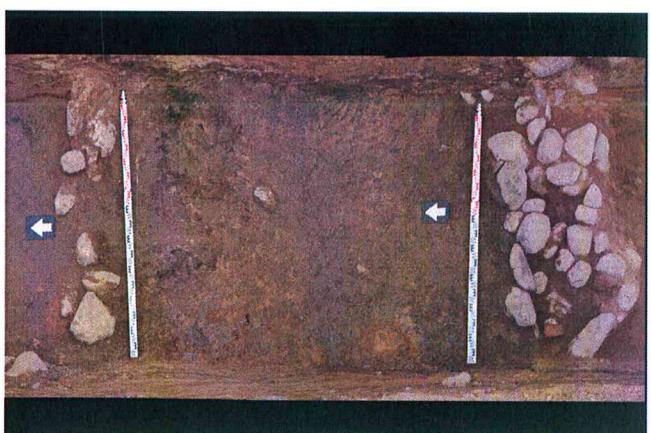
23.

24.

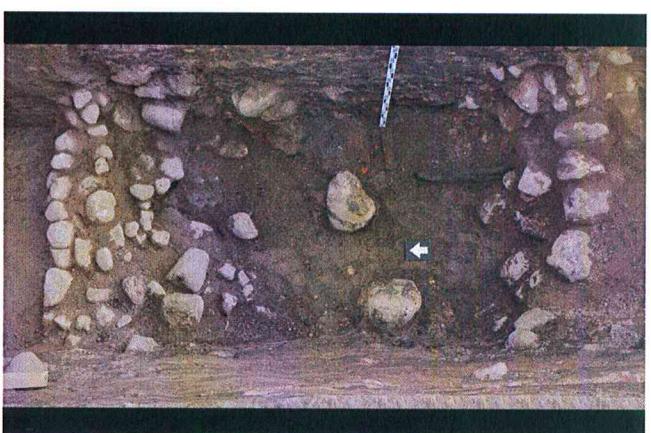
25.

26.

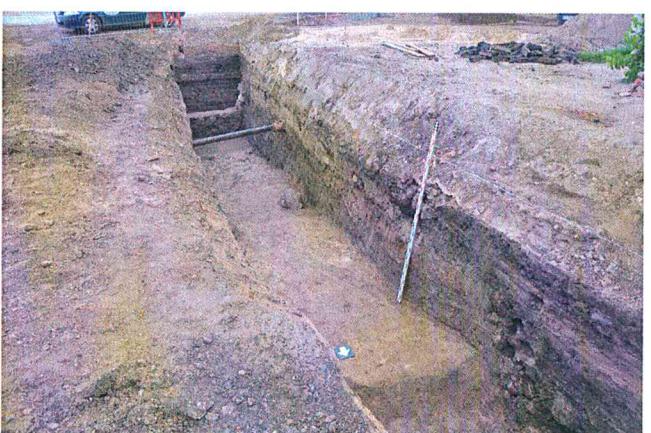
27.

28.

29.

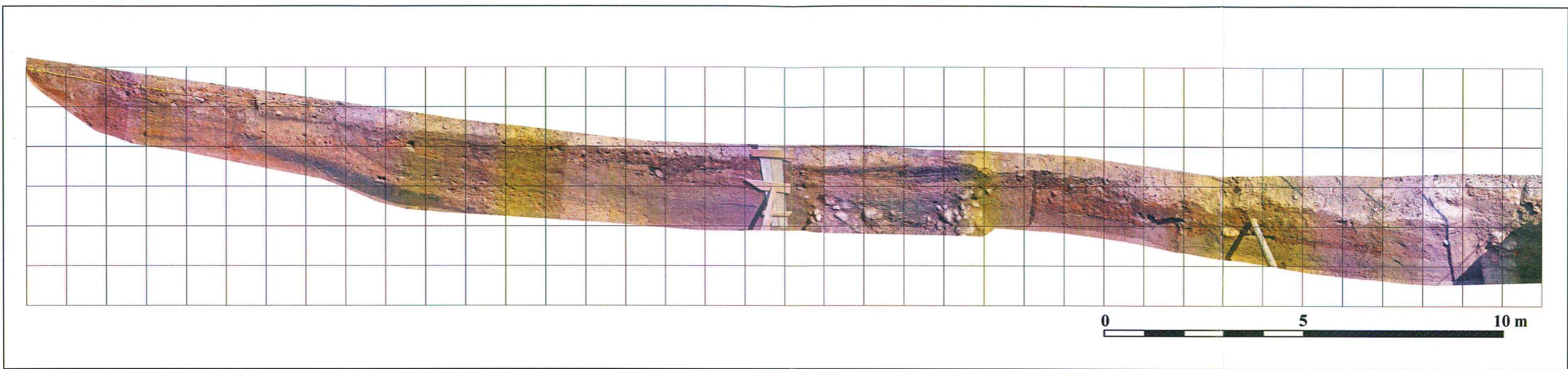
30.

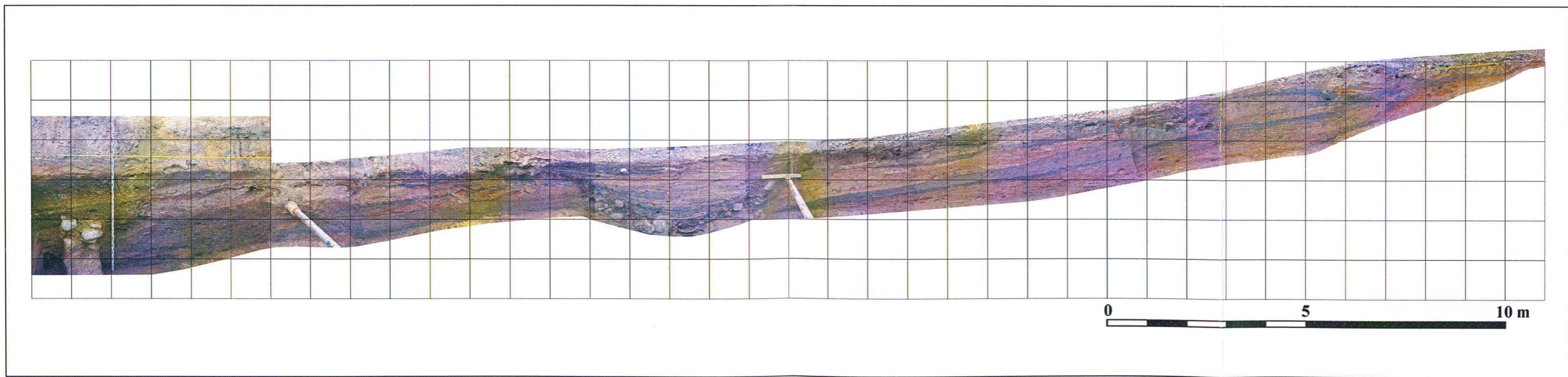
31.

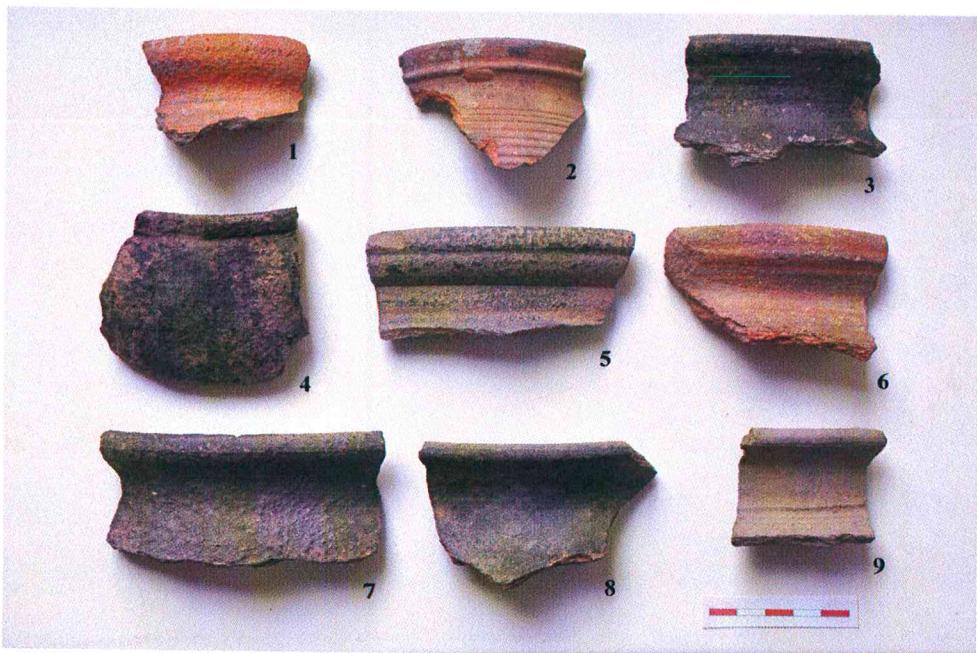
32.

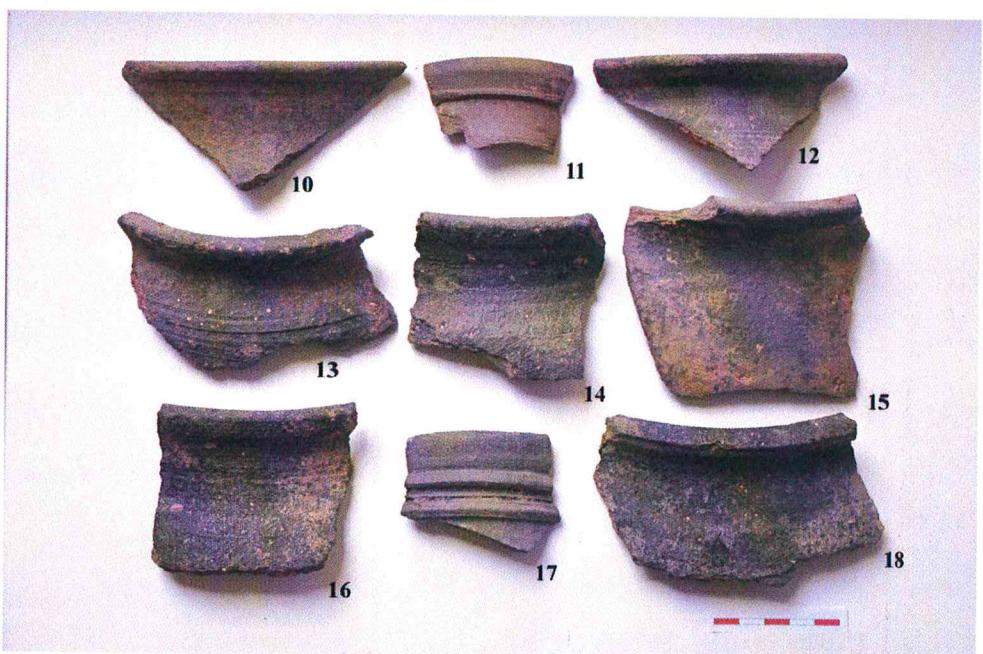
33.

34.

35.

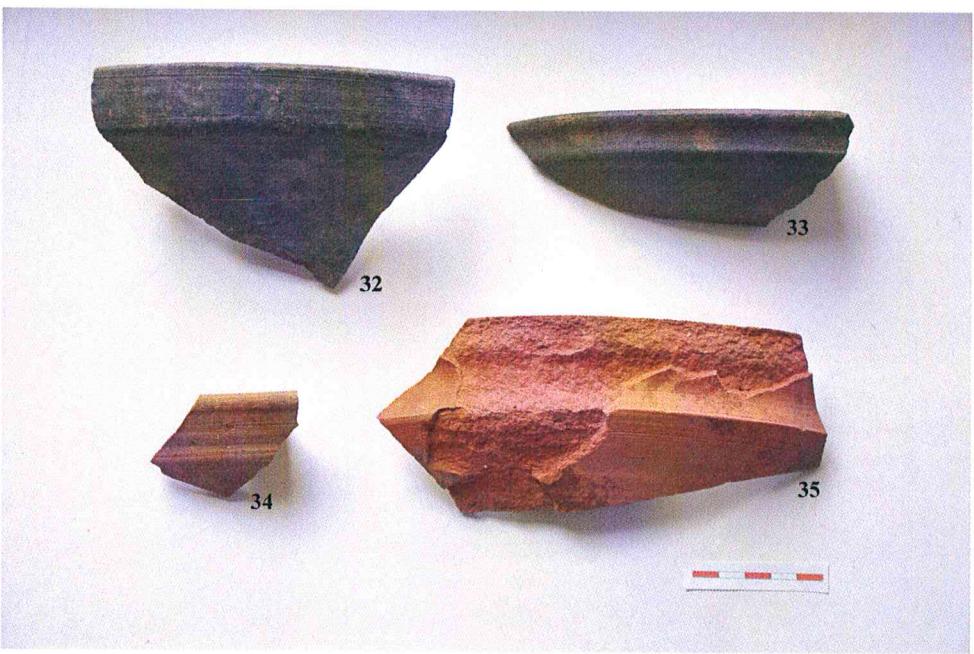
36.

37.

38.

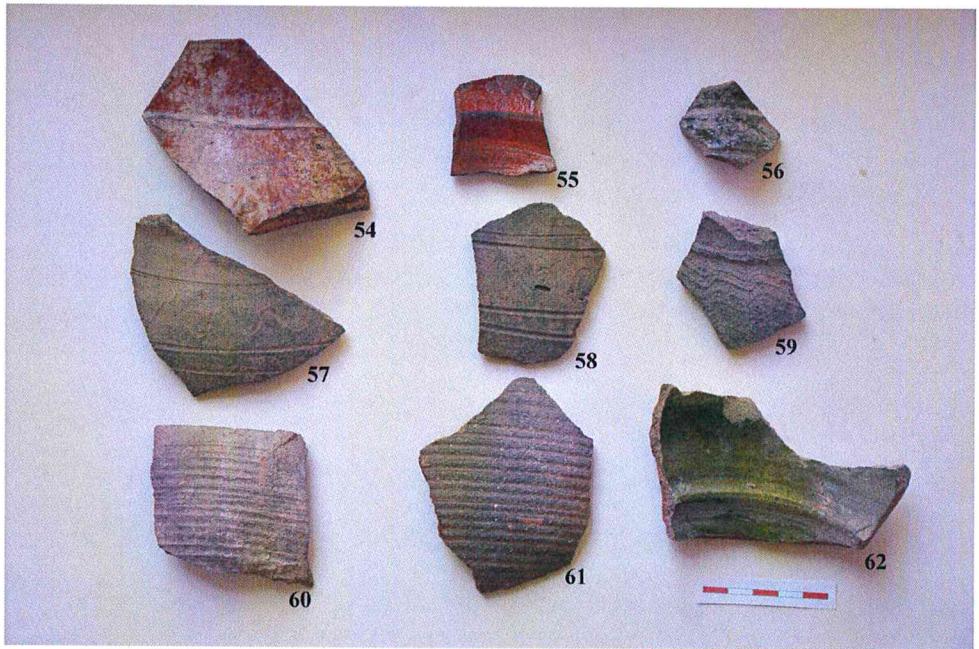
39.

40.

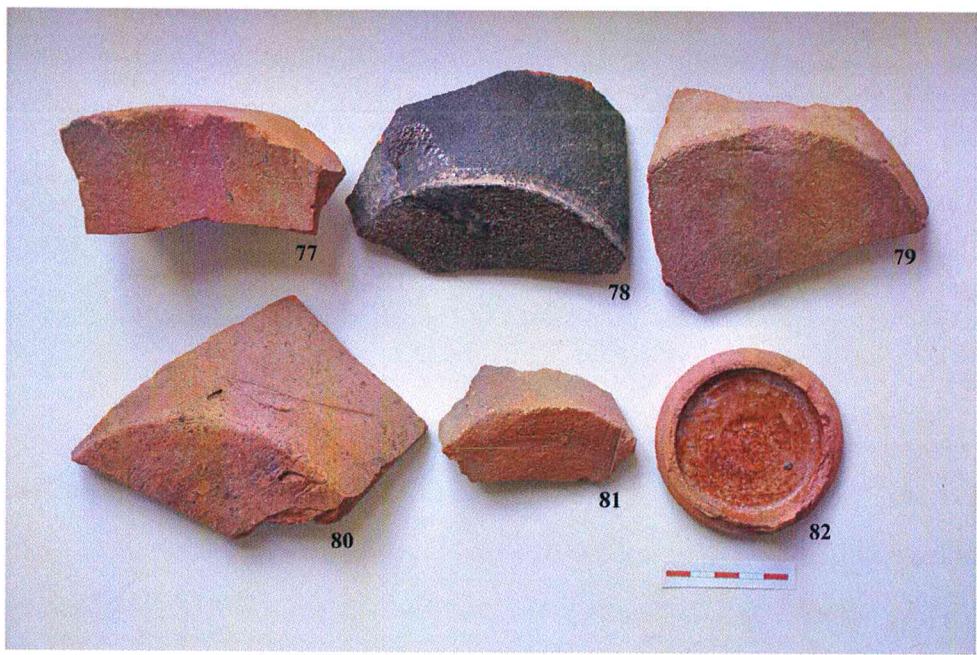
41.

42.

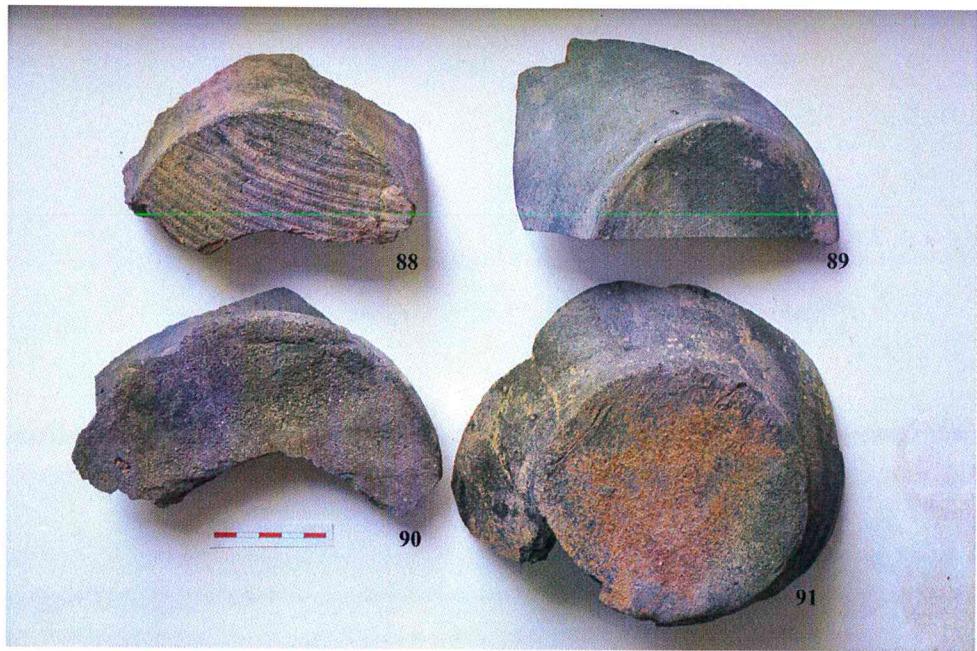
43.

44.

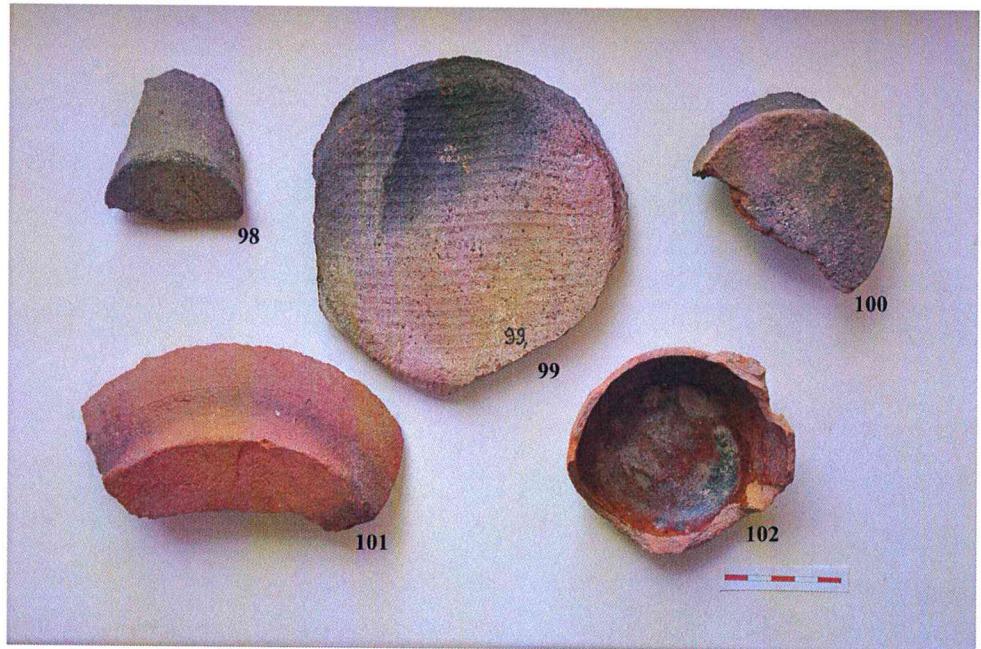
45.

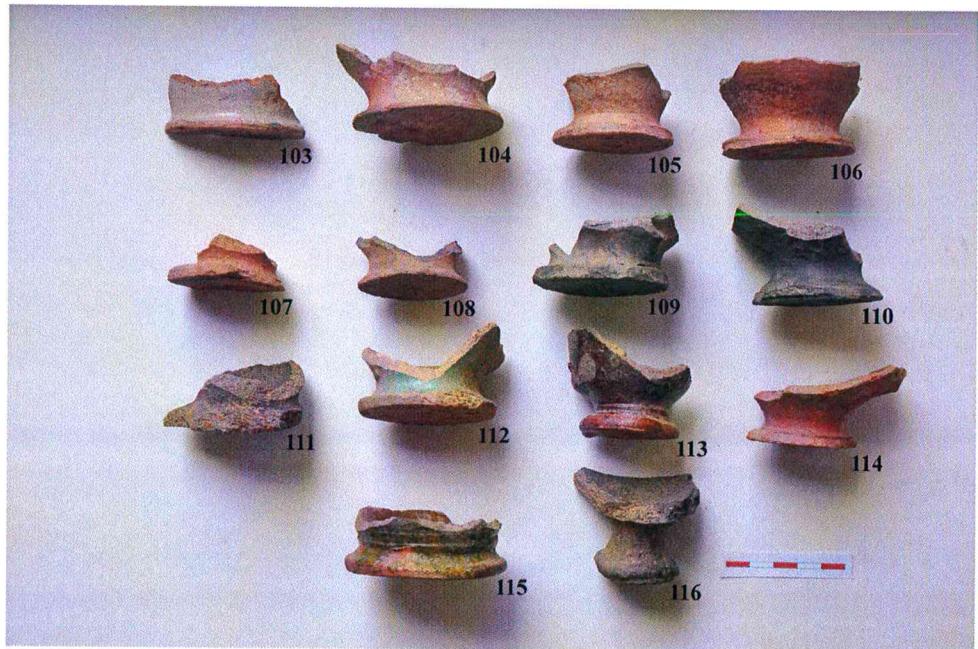
46.

47.

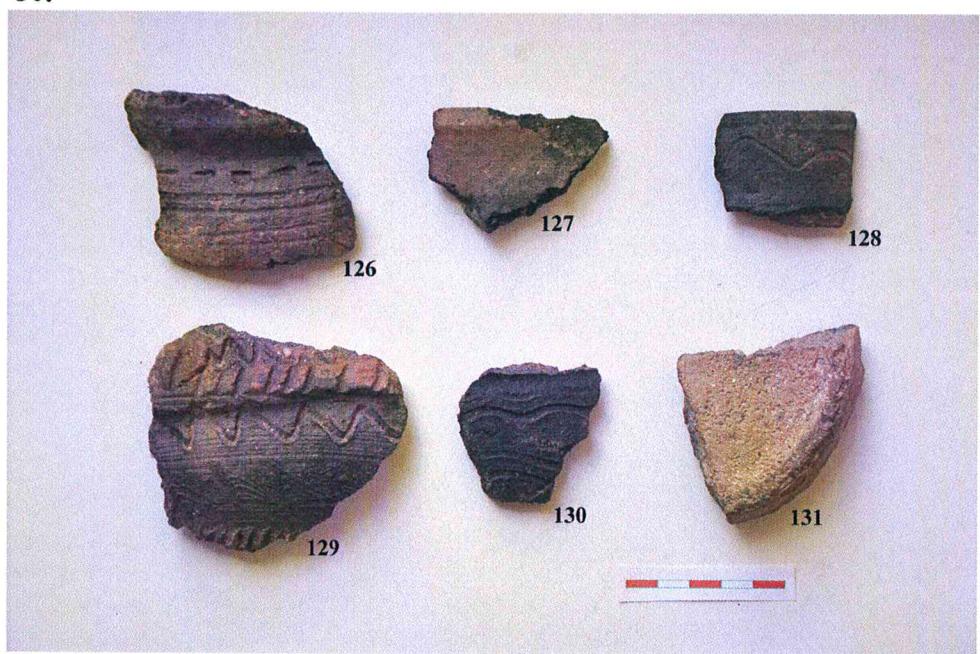
48.

49.

50.

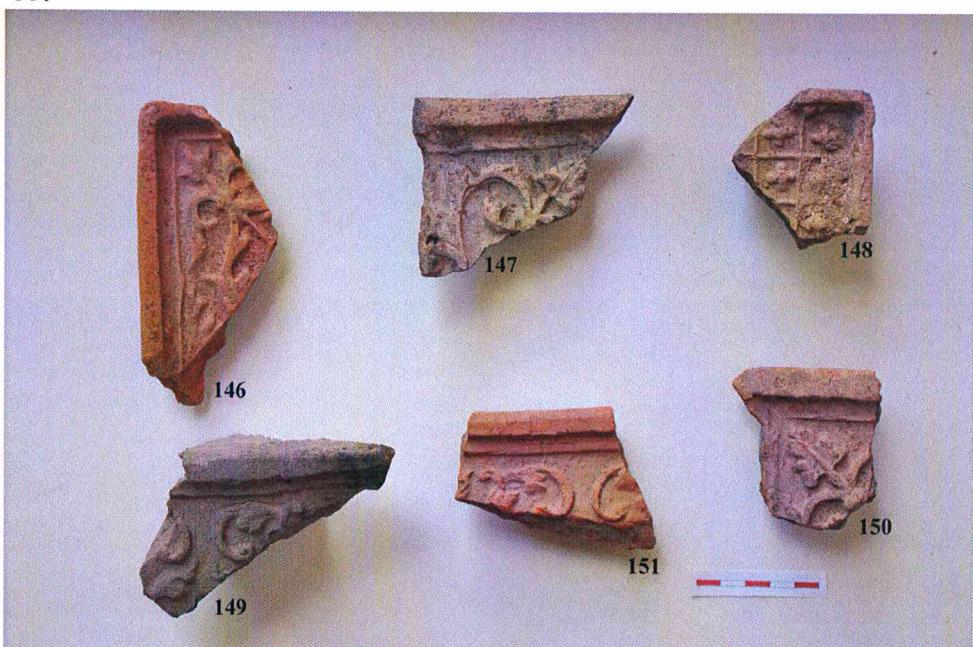
51.

52.

53.

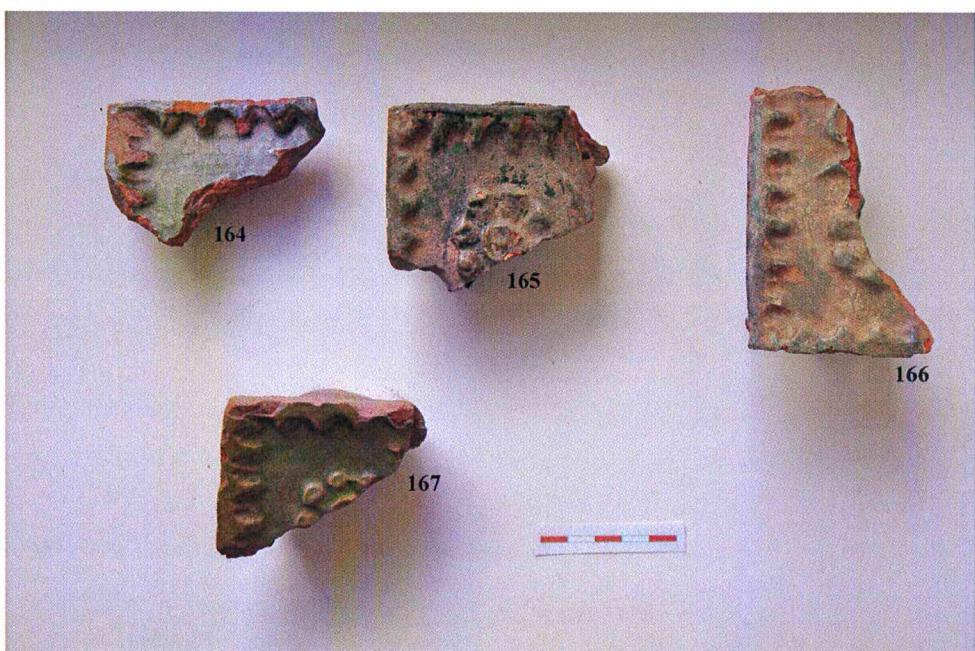
54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

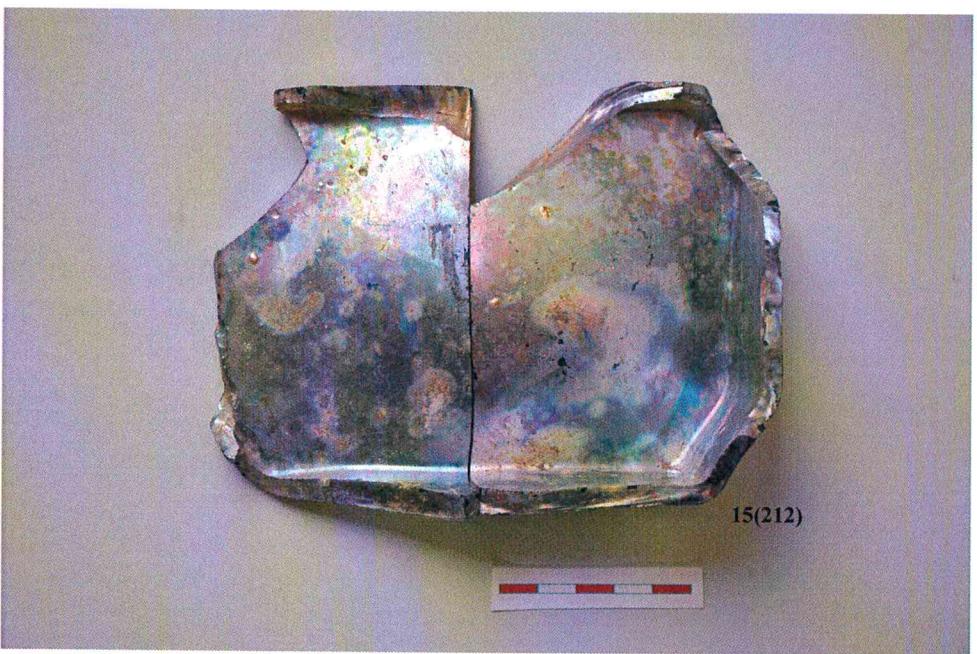
66.

67.

68.

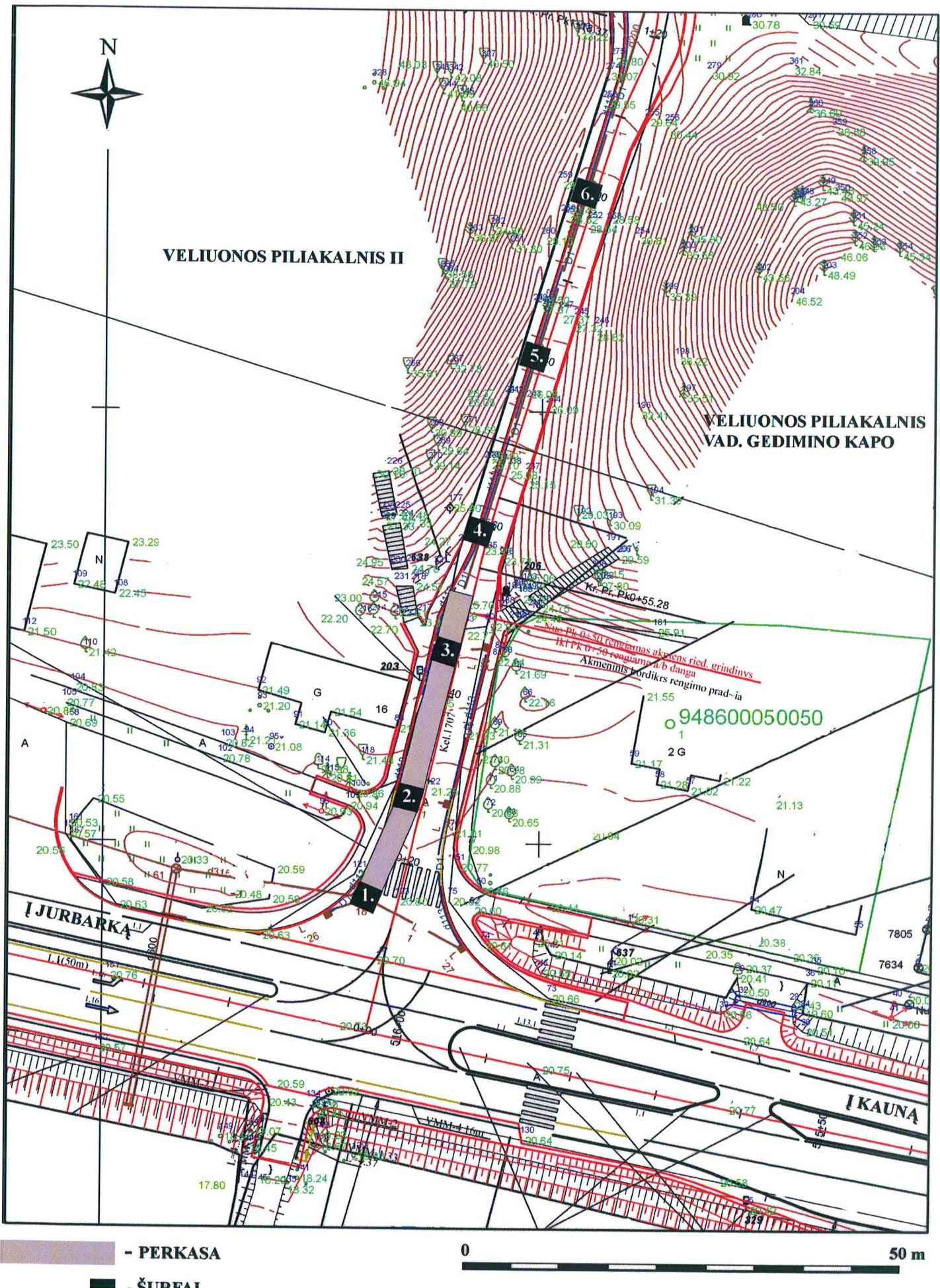

69.

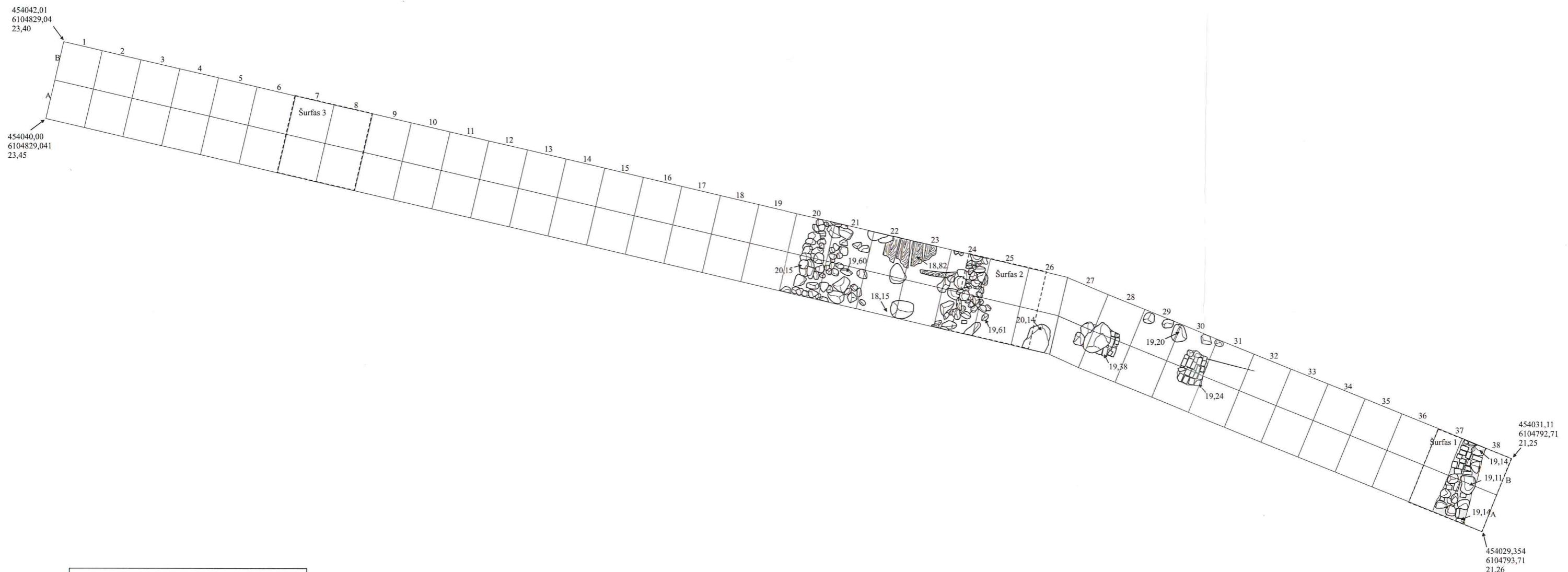
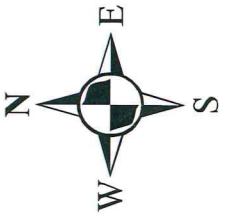

70.

VELIUONA 2009. ŠURFŲ IR PERKASOS SITUACIJOS PLANAS.

VELIUONA 2009. PERKASOS SITUACIJOS PLANAS.

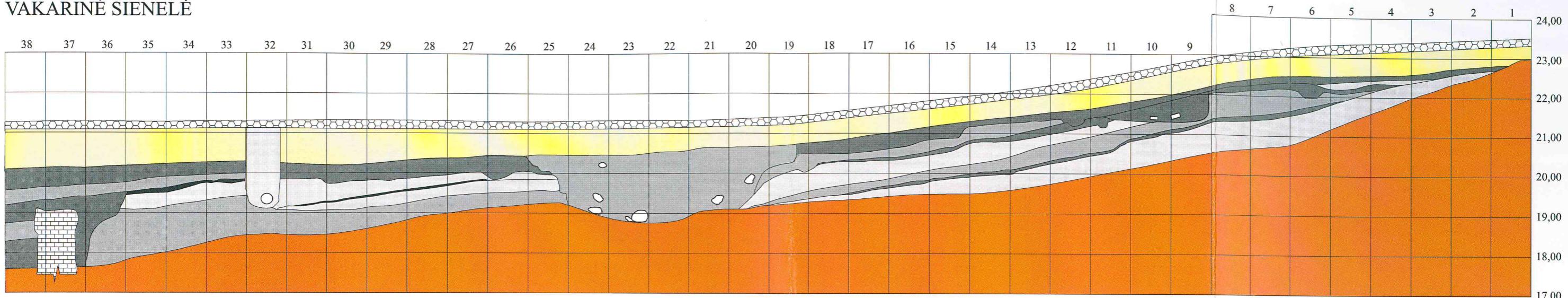

SUTARTINIAI ŽENKLAI:	
	- AKMENYS
	- PLYTOS
	- MEDIENA
	- MŪRO SKIEDINYS
	- MOLIO IŽEMIS

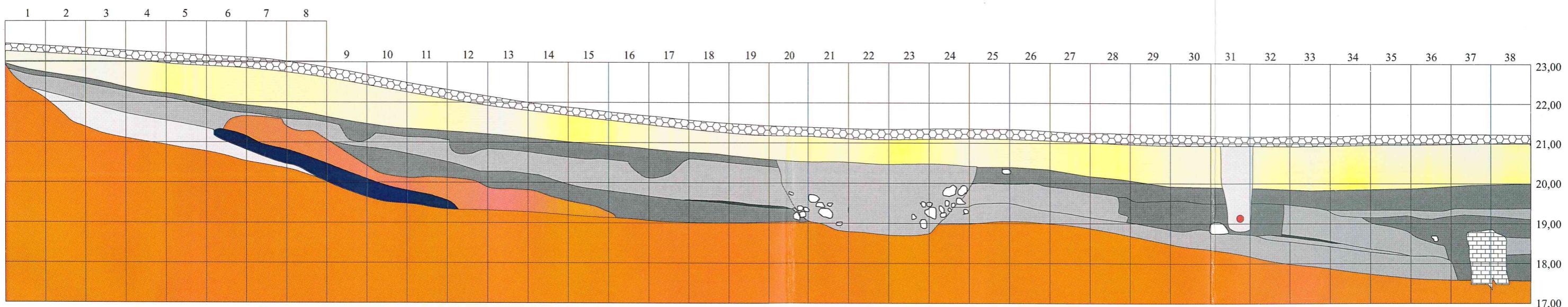
0 5 10 m

VELIUONA 2009.

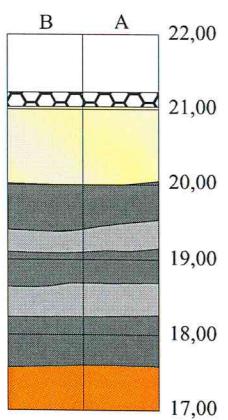
VAKARINĖ SIENELĖ

RYTINĖ SIENELĖ

PIETINĖ SIENELĖ

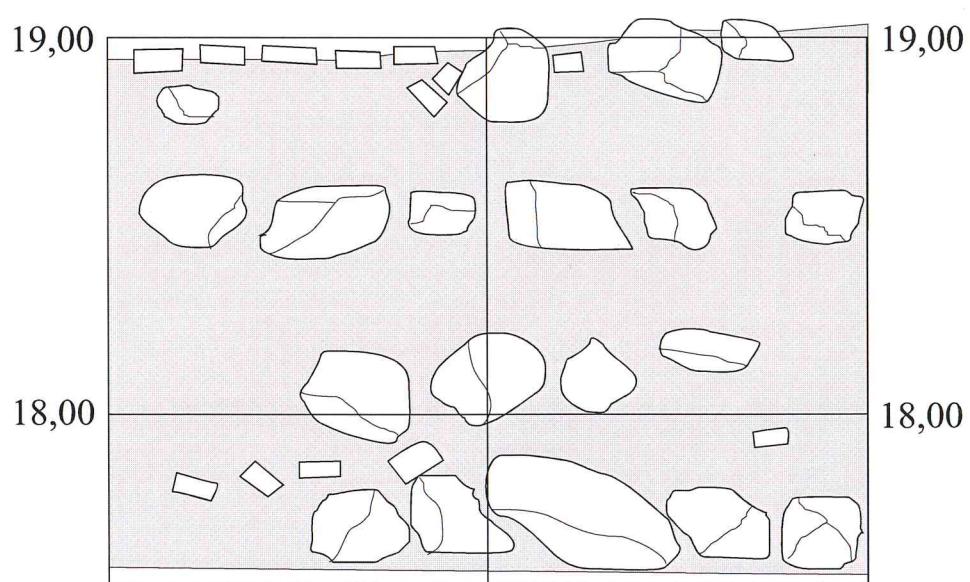
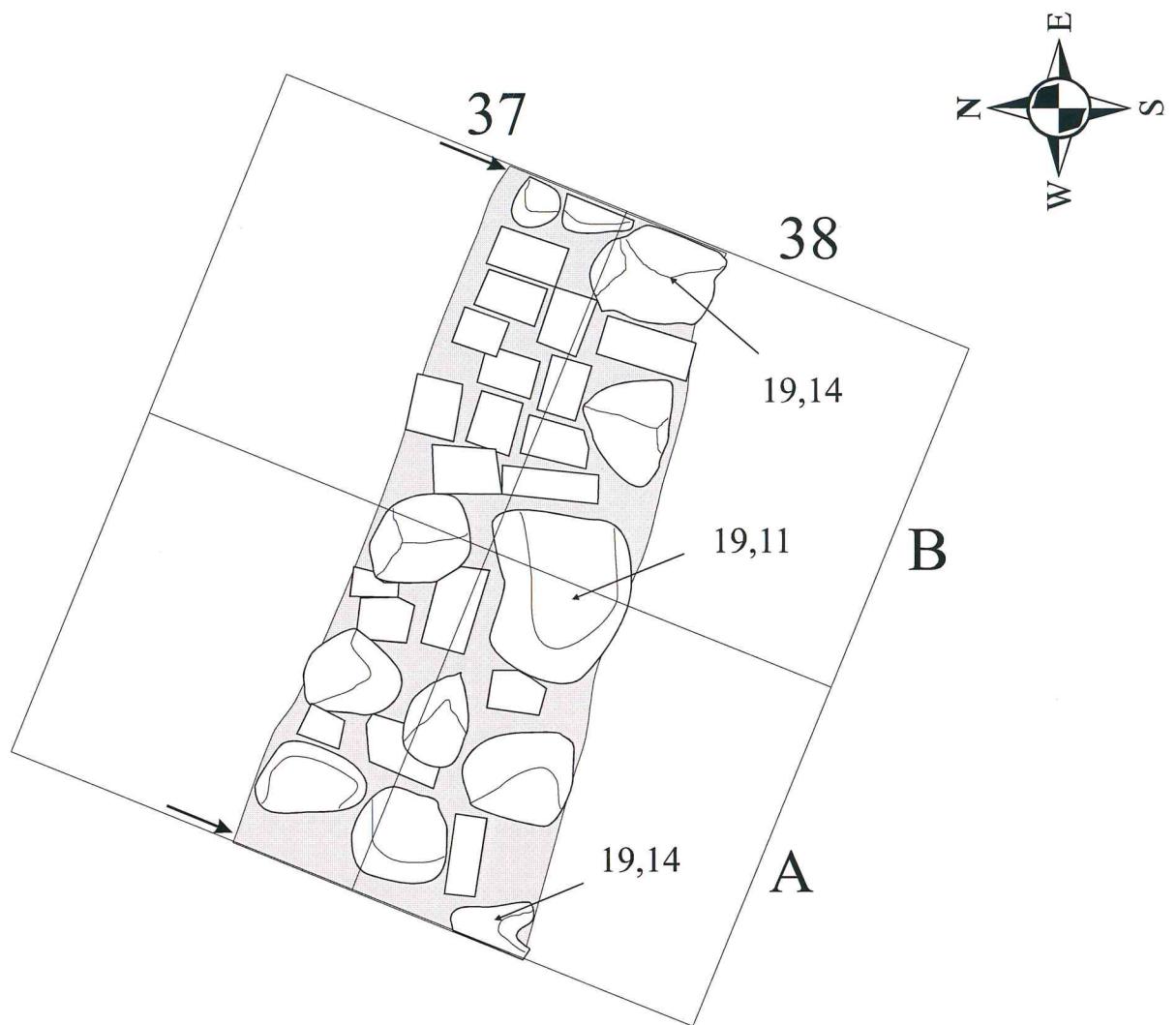

SUTARTINIAI ŽENKLAI:

	- AKMENŲ GRINDINYS
	- PLYTŲ IR AKMENŲ MŪRAS
	- AKMENYS
	- PLYTOS
	- SMĖLIS
	- MOLIS
	- MAŽO INTENSYVUMO KULTŪRINIS SLUOKSNIS
	- VIDUTINIO INTENSYVUMO KULTŪRINIS SLUOKSNIS
	- DIDELIO INTENSYVUMO KULTŪRINIS SLUOKSNIS
	- DEGĘSINGAS KULTŪRINIS SLUOKSNIS
	- SANASINĖS KILMĖS JUODA ŽEMĖ
	- ŽVYRAS

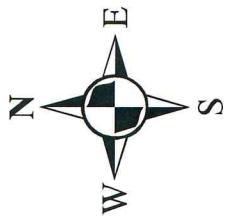
0 5 10 m

VELIUONA 2009, OBJEKTAS NR. 1 (SIENOS PAMATAS).

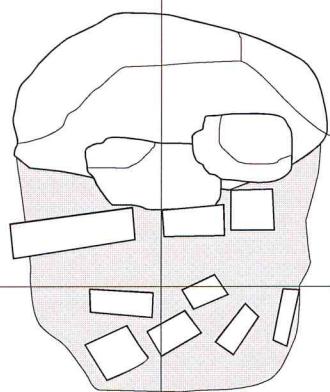
0 1 2 m

VELIUONA 2009, OBJEKTAI NR. 2 ir 3 (KOLONU ? PAMATAI).

OBJEKTAIS NR. 2

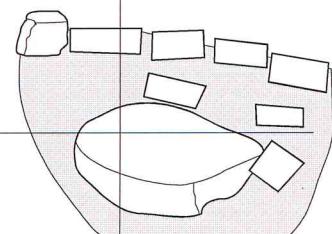
20,00 B A

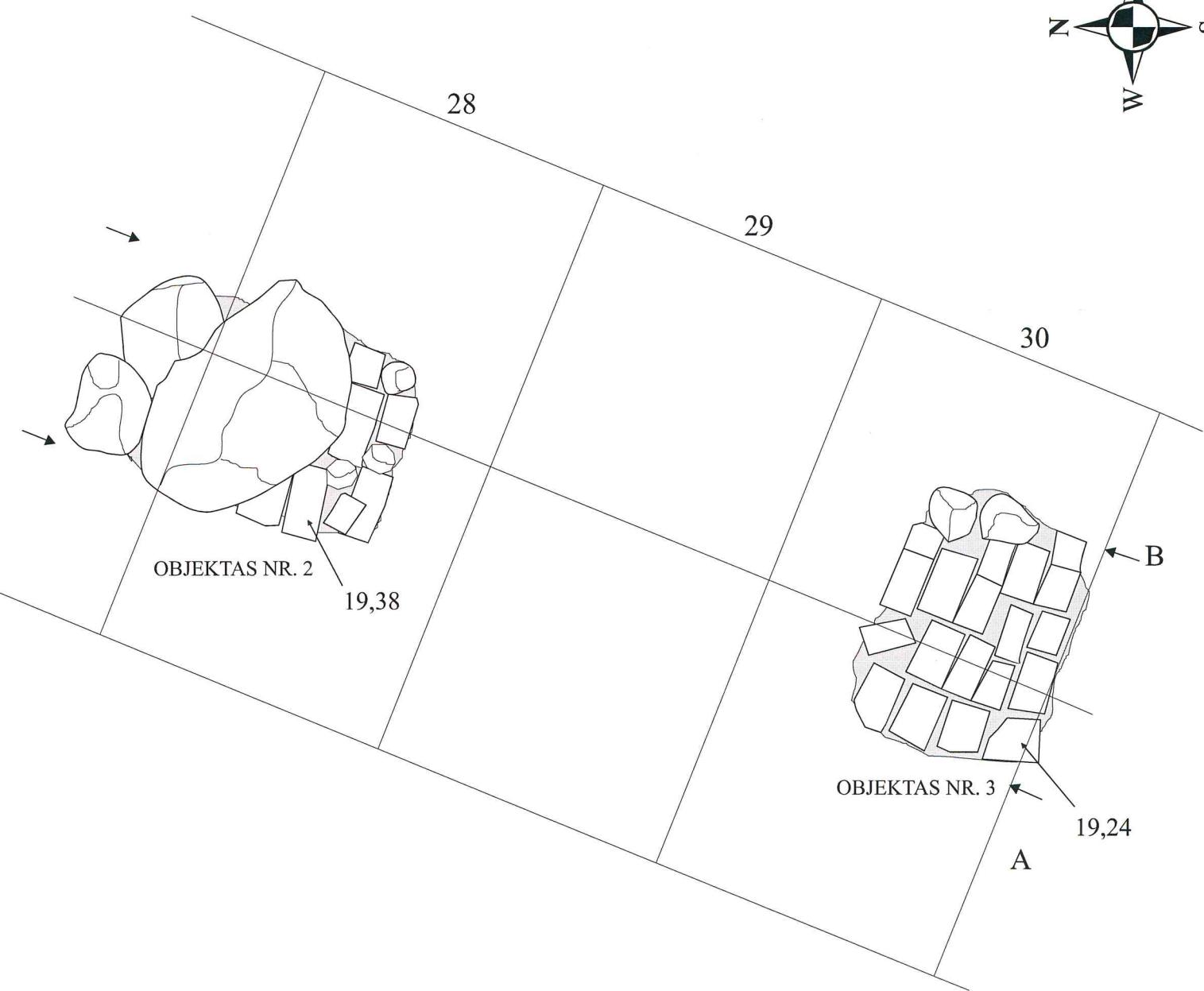
19,00

OBJEKTAIS NR. 3

20,00 A B

19,00

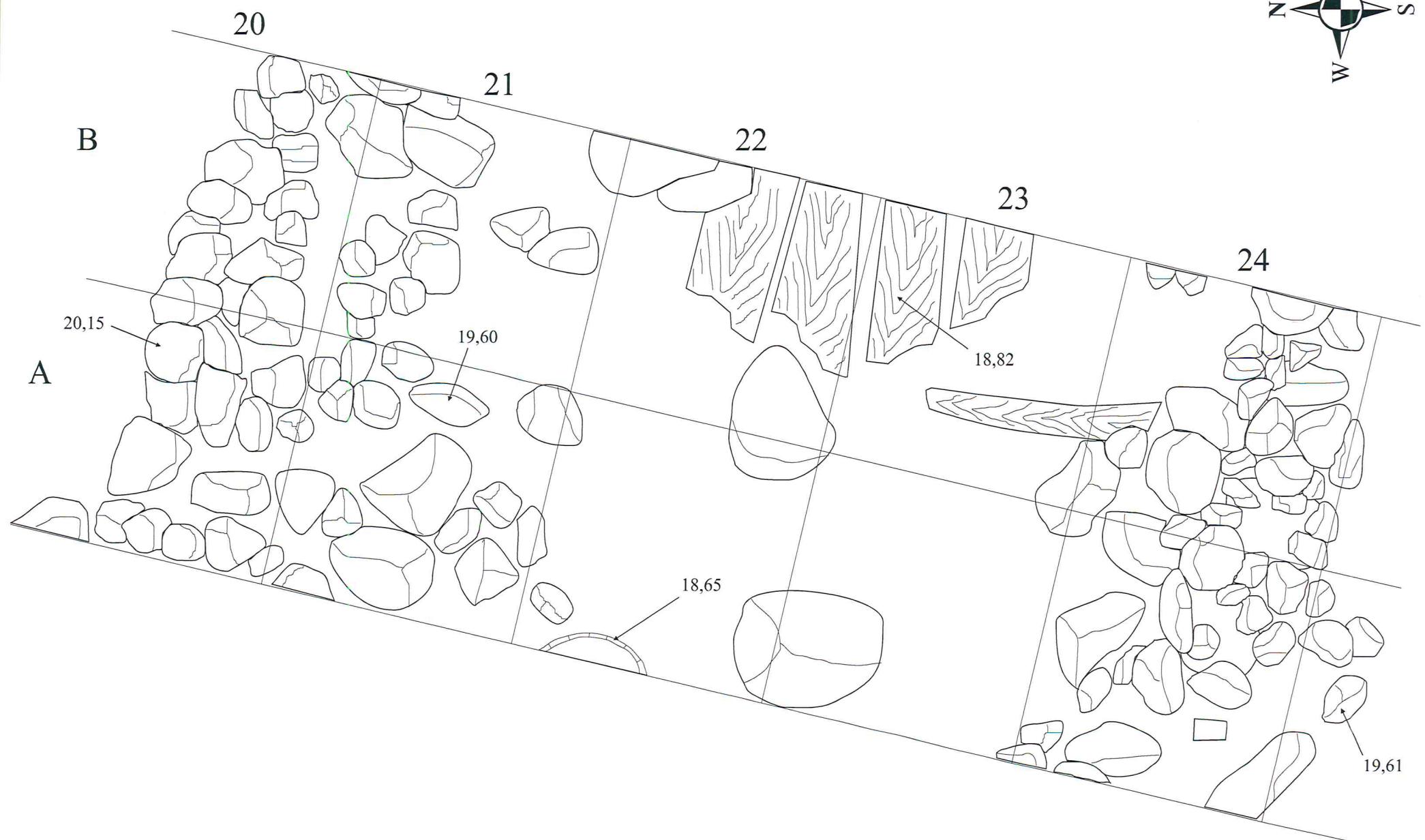
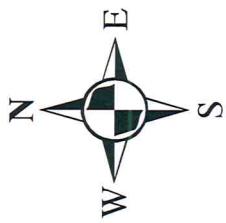

0

1

2 m

VELIUONA 2009, OBJEKTO NR. 4 (RŪSYS ?).

Mokslinei archeologijos komisijai

**Veliuonos piliakalnio (Gedimino kapas) bei papilio (Pilies kalnas) aplinkos, Jurbarko r.,
Archeologinių tyrinėjimų bei archeologinių žvalgymų 2009 m. projektas**

Piliakalniai įrengti Nemuno ir Veliuonos santakoje esančiame aukštumos kyšulyje. Piliakalnį nuo papilio skiria iškastas 30 metrų pločio ir 17 m gylio griovys. Šiuo grioviu eina kelias jungiantis Veliuonos miestelio centrą su plentu Kaunas – Jurbarkas. Kelias supa papilį (Pilies kalną) iš šiaurės vakarų pusės ir užkyla į gretimą kalvą link miestelio centro.

Archeologiniai tyrinėjimai bus vykdomi esamo kelio vietoje, ryšium su numatomu jo remontu bei renovacija. Planuojamos įrengti lietaus kanalizacijos vietoje, numatoma ištirti 115x2 metrų dydžio plotą (planas pridedamas). Likusioje šios renovuojamo kelio dalies atkarpoje bus atliekami archeologiniai žvalgymai.

Archeologiniams tyrinėjimams vadovaus Dovilė Baltramiejūnaitė, tyrimus numatoma atliliki 2009 05 04 - 2009 05 30.

2009-04-28

Dovilė Baltramiejūnaitė

Leidimas galioja iki 2009-11-30

L E I D I M A S
vykdyti archeologinius tyrimus

2009-05-07 Nr.44
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str.
šis leidimas išduotas **D. Baltramiejūnaitei**
vykdyti Veliuonos senojo miesto vėtos (13009), piliakalnio, vad. Gedimino kapu (2053), ir
piliakalnio II su papiliu (23902) aplinkos, Veliuonos mstl., Jurbarko r.,
archeologinius tyrinėjimus,
taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografiuoti, piešti, rinkti
radinius ir mėginius tiriamame objekte.
Tyrimų projektas: Veliuonos piliakalnio (Gedimino kapas) bei papilio (Pilies kalnas) aplinkos,
Jurbarko r., archeologinių tyrinėjimų bei archeologinių žvalgymų 2009 m. projektas, 2009-04-
28, Nr.44.

Kontrolės skyriaus vedėjas

R.Kraujalis